

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Fegele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Naponta háromszor ülésezik a parlament.

Április 15-én berekesztik az ülés-
szakot. — Sa-tóvita a kamarában.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Vasárnap délelőtt tizenegy órakor minisztertanács volt amely délután kettőtől tartott. Elhatározta a minisztertanács, hogy a parlament naponta három ülést tart és hogy április 15-én berekesztik a törvényhozás mindkét házát. A szünetig letárgyalják a tisztviselői fizetések rendezésére vonatkozó törvényjavaslatot és a lakbérleti törvényjavaslatot. A parlamentet májusban esetleg újabb ülészekre hívják egybe, amelyen több törvényjavaslatot tárgyalnak le. A kamara ma délutáni ülésén Otetelesanu elnök kéri a házszabályok 163-ik szakaszának alkalmazását az Adeverul és Lupta című lapok ellen, mert elferdítve közölték a kamara tanácskozását és egy képviselőt azzal vádoltak meg, hogy kétszer szavazott. Raducanu kijelenti, hogy a két lap igazat írt, majd Madgearu követeli a sajtószabadsági respektálását. Bratianu Vintila kifejti, hogy a lapoknak a vitákat pontosan kell közölniök, ellenben olyan kommentárokat fűzhetnek hozzá, amelyeket akarnak. Bardescu felhívja a lapokat, hogy pontosan közöljék a kamarában elhangzott beszédeket és az ott történeteket. Ezután Petrovicu közoktatásiügyi miniszter betérjeszi az új egyetemi katedrák felállításáról szóló javaslatot, majd sorra kerül a lakbérleti javaslat. Radovici, Lupa-párti képviselő igazságtalannak találja azt és attól tart, hogy a lakberek csak növekedni fognak. Beszéde közben éles szóváltás keletkezik Madgearu és Lupa között. Az ülés folyik.

Magyar szenátor

panaszos kérése a kormányhoz.

Az elbocsátott magyar tisztviselők ügye a szenátus előtt. — Egyenjogositották a hivatalnokokat a férfiakkal.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A szenátus tegnapi ülésén Balogh Arthur dr. magyar szenátor szóvá tette az elbocsátott magyar tisztviselők ügyét, felsorakoztatta az erdélyi hivatalnokok panaszait, majd a létszámapasztásról beszélt. A nyugdíjasok ügyében kijelenti, hogy lehetetlen a tisztviselői fizetések rendezése a nyugdíjasok illetményeinek rendezése nélkül. Ezután így folytatja:

— Amidőn beszédemet befejezem, a miniszterelnök urhoz és a kormány összes tagjaihoz fordulok egy kéréssel, ez pedig az, hogy juttassák dűlőre végre az imperiumváltáskor elbocsátott volt magyar tisztviselők ügyét. Nem akarok jogról beszélni. A méltányosságra hivatkozom, a humanizmusra és az állam tekintélyére, amely nem engedheti meg, hogy ezek az emberek továbbra is viseljék mártírjumukat. Az előző Averescu-kormány egyszer már belátta ezt és csak a közbejött események akadályozták meg jó szándékának keresztülvitelében. A kormány meg lehet győződve arról, hogy egyikét fogja végrehajtani a legbülsőbb, leghumanusabb és legszebb tetteinek. A szenátorok, akik az innepnap ellenőre is nagy számban voltak jelen, nagy figyelemmel hallgatták a beszédet. Manolescu helyettes pénzügyminiszter, nyomban válaszolt és kijelentet-

te, hogy gondoskodni fog a nyugdíjak felemeléséről és az igazságos egységesítésről.

A kamara ülésén Mayer Ebner kérte az állampolgári összeírások egyszerűsítését. Bratianu Dinu tiltakozik az új vámtarifa több tétele ellen és megállapítja, hogy azok valóságos vámháborút fognak előidézni. Madgearu hasonlóképpen szólal fel és rámutat annak szükességére, hogy a parlament vitassa meg a vám-

tarifát. Ezután a kamara folytatja az építkezési törvény vitáját.

A szenátus mai ülésén folytatták a tisztviselői fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását és kimondották, hogy a hivatalnokok teljesen egyenjogúak a férfiakkal. A javaslatot a szenátus 133 szavazattal 7 ellenében megszavazza. Anghelescu a liberálisok nevében tiltakozik a javaslat ellen.

Nyilvánosságra került az új vámtarifa.

Kétféle tarifát állapít meg a törvény, amely április 14-én lép életbe.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Monitorul Oficial mai számában 200 oldalon közli az új vámtarifát, amely április 14-én lép érvénybe. Kétféle tarifát állapít meg a törvény: a rendes tarifát, amelyet mindazoknak az államoknak kell fizetniök, amelyekkel Románia rendes kereskedelmi egyezményt kötött. A másik, a supratarifa, amely a rendes illetekek négyszerese. A supratarifát fizetik ezenkívül bármely államból származó, következő cikkeknek: állami

monopoláruk, gabona, vegyipari cikkek, vas- és fémipari áruk. Érdekes az is, hogy rendkívül magasan állapították meg a külföldről behozott kész cipők vámfát. A színes cipők vámjá a négyszerese a feldolgozásra behozott nyersbőrök vámjának, míg az egyszerű fekete cipő a háromszorosa. A vámok aranyvalutában fizetendők, amelyek áriolyamát a minisztertanács állapítja meg. Jelenleg 40 lejben állapították meg.

E héten kezdődik a népszámlálás Aradon.

Április 17-ig szétosztják a népszámlálási iverket. — Külön városi bizottság irányítja a lakosság összeírását. — Május 5-ig be is fejeződik Aradon a népszámlálás.

(Arad, április 11.) Az Aradi Közlöny részletesen beszámolt arról a belügyminiszteri rendeletről, amely elrendelte a népszámlálást. Mint megírtuk, a blanketták már meg is érkeztek Aradra. Ma délelőtt aztán megjött a részletes végrehajtási utasítás is. Kérdést intéztünk dr. Marcoviciu Vince helyettes polgármesterhez, aki a népszámlálásra vonatkozólag a következő részleteket mondotta el:

A népszámlálási blankettákat a rendőrség fogja szétosztani Aradon. A szétosztás április 17-ig, vasárnapig már meg is fog történni, minden aradi családfő kap egy blankettát, amelyet köteles, a valóságnak megfelelő adatokkal, sajátkezűleg kitölteni. A felsorolt adatoknak olyanoknak kell lenniök, hogy azok az április 24-iki dátumnak megfelelő helyzetet tükröztessék vissza, tehát olyanokat, akik április 24-én már nem laknak az illető családnál, nem kell felvenni a blankettába. A blanketták összegyűjtése május 5-ig megtörténik. A népszámlálási munkálatokat egy öt városi tanács tagból álló bizottság irányítja, amely megad minden szükséges felvilágosítást is. A végrehajtási utasítás szerint a népszámlálásnak az a célja, hogy a kormány pontosan ismerje a lakosok számát és személyi adatait. A rendelet szerint, azok, akik elkésve nyújtják be a kimutatást 100—50.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel, azok pedig, akik hamis adatokat írnak be 1000—100.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel és 1—15 napig terjedő fogházzal büntetendők.

Ma délután öt órakor a népszámlálás ügyében összeült Arad város permanens bizottsága dr. Marcoviciu Vince helyettes polgármester elnökletével. A megbeszélésen megjelent Sabau Cornél, az aradi népesedési hivatal vezetője is. Megállapodtak abban, hogy nemcsak a lapok útján instruálták a lakosságot az iv kitöltésének módjáról, hanem román és magyar szövegű plakátokat ragasztanak ki Arad utcáin, s azon részletesen megmagyarázzák a kérdőív megfelelő és pontos kitöltését. Megvá-

lasztották a népszámlálási munkálatokra felügyelő bizottságot, amelynek tagjai: Teodorescu Constantin, dr. Botioc Elek, Vass Gusztáv, dr. Veliciu Emil és dr. Raicu Aurel lettek. A kiosztandó kérdőív — mint azt meg is írtuk — az első oldalon tíz kérdést tartalmaz, amelyet a családfőnek kell kitöltenie. Az első a családfő neve, azután sorban következnek: születési év és hely, nemzetisége, vallása, családi állapota (házas, nőtlen), tud-e írni és olvasni, foglalkozása, hány személyből áll a családja, hány személyt alkalmaz és hány vendége van az összeírás napján (április 24-ikét számítva.) A hátlapon azután következnek a családtagok, alkalmazottak és vendégek részletes adatai. Itt név, nem, kor, tud-e írni és olvasni, nemzetisége, állampolgársága, vallása, foglalkozása és születési helye a kitölendő rovatok. Az ívet a családfő írja alá és az a tisztviselő vagy megbízott, aki beszédi, ugyanakkor az ívet hitelesíti is.

Bucuresti-i tudósítónk jelenti: Bucsan belügyi államtitkár ma fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt ismertette a népszámlálás irányelveit. Előadta, hogy a legutóbbi népszámlálás a régi királyságban 1912-ben, Erdélyben 1910-ben, Bessarabiában 1897-ben volt, tehát számos szempontból legfőbb ideje annak, hogy a népszámlálást megélessék.

Nyolc külföldi ajánlat vasuti kocsikra.

Bucurestiből jelentik: A CFR. vezérigazgató-ságához az elmúlt héten összesen nyolc külföldi ajánlat érkezett a román államvasutak kocsiparkjának kiegészítésére vonatkozólag. Ajánlatot tettek svájci, csehszlovák, magyar, német és lengyel vállalatok is, a vasutak vezérigazgatósága azonban még nem döntött, hogy melyik ajánlatot fogadja el. A Cuvantul szerint politikai körökben mozgalom indult meg, hogy a CFR. román gyárvállalatnál eszközölje az időnkint szükséges megrendeléseit.

Templom- és orgonaaavatás Aradon

Az aradi reformátusok impozáns ünnepe. — Sulyok István avató imája, Szabolcska László ünnepi beszéde. — Disztribúció, hangverseny a templomban.

(Arad, április 11.) Vasárnap volt az aradi református egyházakozság templom- és orgonaaavatási ünnepe, amely külső megnyilvánulásaiban és jelentőségeire nézve is kétségtelenül emlékezetes napja marad Arad magyar reformátusainak. A templom renoválása — mint ismertetés — még 1925-ben kezdődött meg Szántay Lajos aradi műépítész vezetése mellett. Ez a javítási munka, amely 1 millió 270 ezer lejbe került, már tavaly októberre bevégeződött, a felavatási ünnepélynél azonban várni kellett, amíg az új orgona is elkészül, hogy egyszerre lehessen megtartani a kettős felavatási ünnepet. A timisoarai Wegenstein cég azután márciusra elkészült a szép új orgonával és így virágvasárnapkor az aradi reformátusok ünnepélyes formák között átadhatták az újjávarázsolt templomot és az orgonát a hívőknek, akik erre az ünnepi aktusra zsúfolásig megtöltötték a templomot.

Üdvözítő küldöttségük Sulyok püspök előtt.

Sulyok István oradeai ref. püspök, mint azt legutóbbi számunkban jeleztük, már szombaton este megérkezett Aradra dr. Szentgyörgyi Géza titkár kíséretében. Vasárnap délelőtt 9 órakor a ref. lelkészi hivatalban megjelentek a különböző egyházak képviselői, hogy a püspököt üdvözljék a nagyjelentőségű nap alkalmából. Elsőnek Kovintyity Uros g. kel. szerb esperes üdvözölte Sulyok püspököt, majd ezután sorba érkeztek a többi egyházképviselők is. Dr. Monay Ferenc és dr. Wild Lúdre a rom. kat. egyház, Popa József esperes a g. kat. egyház, Frint Lajos püspök és Purgly László ker. felügyelőhelyettes az ev. egyház, dr. Vágvölgyi Lajos az izr. hitközség nevében jelentek meg a püspök előtt. A ref. nőegylet nevében Csécsi Nagy Imre aradi ref. lelkész köszöntötte a püspököt, a cluj (kolozsvári) ref. teológia nevében dr. Gönczy Lajos és Maksay Albert, az aradi presbiterium nevében pedig Szabó Zoltán főgondnok. Sulyok István püspök közvetlen, szívből jött szavakkal köszöntötte meg külön-külön az üdvözölőket, amelyek 10 óra felé értek véget. A lelkészi hivatal vendégei lassan készülődni kezdtek a templomba való átmenetelre. A készülődők feketeruhás csoportjában csakhamar fel lehetett fedezni az ünnep hivatalos vendégeit is, nevezetesen Szabolcska Mihályt, a timisoarai kultúresperest és fiát, dr. Szabolcska László timisoarai lelkészt, nemkülönben Kassay Béla lelkészt, ki a nagyszabolcska egyházmegye képviselőjeként jött el Aradra.

Felavató ünnep a templomban.

Pontban 10 órakor átvonultak a lelkészi hivatalban összegyűlték a templomba, amely már erre az időre zsúfolásig megtelt. A szószék felől jobboldalt levő első padban ott volt a g. k. román egyház képviselőjében dr. Comsa Gergely püspök, Ciura János titkár s két esperes kíséretében. Dr. Walter Corneliusné bevezető orgonajátéka után felzendült a hívek sora a szószék felől, majd Sulyok püspök felment a szószékre és elmondta a felavató imát. A ferences polgári iskola daktárjának éneke után dr. Szabolcska László jelent meg a szószéken és magyar fajszerzetettől átlátott, mélyen szántó és költői szépségekben bővelkedő ünnepi beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy a lelkék kezdenek ismét visszajárni Istenhez, mert Isten úgy akarja és kifejtette, hogy ez a felavató ünnepség záloga és biztosítéka a jobb jövőnek, a feltámadásnak. Csécsi Imre aradi ref. lelkész az aradi ref. egyházakozság történetét ismertette és megelevenítette, hogy az egyház három év múlva ünnepi megemlékezésének századik évfordulóját. Az aradi ref. egyház ugyanis 1830. áprilisában alakult meg, a mai templom alapkövét pedig 1847-ben rakta le báró Pálffy Polixena. A felavató ünnep lezajlása után Sulyok István ref. püspök, Szabó Zoltán főgondnok kíséretében látogatásokat tett. Felkereste Comsa Gergely dr. g. k. román püspököt, Boneu Vazul prefektust, dr. Angel István polgármestert, Bărbura Sever dr. törvényszéki főelnököt,

valamint az öt köszönteni megjelent egyházak fejeit.

Bankett a Központban.

Délután két órakor 100 terítékes társasérettel folytatódott a Központi-étteremben az aradi reformátusok ünnepnapja. Az első felköszöntőt Sulyok István püspök mondta a királyra, majd Szabó Zoltán a püspököt köszöntötte fel. Frint Lajos ev. püspök a testvéregyházra ültette poharát, Csécsi Nagy Imre pedig a vendégeket üdvözölte, Szabolcska Mihály a főgondnokot köszöntötte fel. Pohárköszöntőket mondtak még: Kassay Béla, Maksay Albert, Szabó Zoltán, Patkó Imre és Rozsnyay Ilonka, aki a timisoarai ref. nőegyletet éllette.

Orgonainnepély.

Félőtig tartott a bankett a Központban és ekkor a résztvevők visszamentek a templom-

Tragikus halál a robogó vonatban.

Az orastiei (szászvárosi) telekkönyvvezető megrendítő drámája.

(Az Aradi Közlöny orastiei (szászvárosi) tudósítójától.) Jovanutiu Traian huszonegy éves telekkönyvvezetőnek megrendítő tragédiája tartja izgalomban Orestie lakosságát. Jovanutiu Traiant a legutóbbi sorozás alkalmával bevették katonának. Február elsején kellett volna Lugojra, oszapatstébe bevonulni, de ebben megakadályozta rendkívül súlyos szív- és májja. A szerencsétlen fiatalember hiába próbálkozott betegség címén megszabadulni a katonai szolgálat alól, április elsején rendőri fedezettel kísérték Lugojra, onnan pedig Timisoarara. Április hatodikán levelet kaptak szülei, hogy utazzanak azonnal Timisoarara. Az anya ment el fiához, akit súlyos betegen talált a katonai kórházban. Az anya mindent elkövetett, hogy fiát hazavihesse, azonban csak annyit sikerült elérnie, hogy a fiut Sibiuba utasították felülvizsgálatra. Jovanutiu Traian édes anyjával vonatra ült. Egy harmadosztályú fülkében helyezkedtek el. A fiu utközben rosszul

ba, ahol megkezdődött a műsoros orgonainnepély. A templom ezuttal is zsúfolásig megtelt. A művészi programot Káletzky Vilma orgonajátéka vezette be, amely után Szabolcska Mihály, a nagyhirű poéta-pap olvasott fel verseiből. Ladiszlay József nagy tetszést aratott énekszámát dr. Gönczy Lajos teológiai tanár vallásos élményekről szóló igen érdekes előadása követte, majd Gazda Lajos teológus hegedűjátéka bájolta el a publikumot. Maksay Albert költeményeiből olvasott fel. Z. Várady Margit pedig operajátékot énekelt. Nagy hatást ért el Kovács Sándor teológus Gárdonyi hatyudalának elszavalásával, a pompás műsort pedig Z. Várady Margit kitűnő énekszámát után Káletzky Vilma tanárnő orgonajátéka zárta be. Káletzky Vilma kísérte különben minden dicsőreget megérdemlően a hegedű és énekszámokat is orgonán. Érdekes megemlíteni azt is, hogy ez az ünnepély, noha azon belépti-díj nem volt, közadakozásból 10.000 lejt jövedelmezett a teológiai fakultás javára. Este aztán elutaztak Aradról a nagy nap vendégei és ezzel véget is ért az aradi reformátusok örökké emlékezetes, szép ünnepe.

lett és amikor a vonat elhagyta Simeria (Piski) állomását, ott a robogó vonatban kilehelte lelkét. A kétségbeesett anya egyedül maradt halott fiával a fülkében. Időnként benyitott a kocsiba, vagy ellenőr és az asszony átölelve tartotta halott fiát, mert attól félt, hogy észrevesszik és a holttestet valamelyik közbeeső állomáson leviszik a vonatról. Senki sem tudta rástie-ig, hogy egyik harmadosztályú fülkében egy halott utazik. Amikor a vonat befu- tott az orastiei állomásra, a fájdalomtól össze- tört asszony kiemelte halott fiát a kocsiból. Az utasok és a vonat személyzete borzadva és meghatottan nézték a jelenetet, amint az anya halott gyermekét kocsira teszi és elindul vele lakása felé. Jovanutiu Traian megrendítő tra- gédiája mély megdöbbenést és részvétet kel- tett a városban. Temetése tegnap folyt le óriási részvét mellett. A szerencsétlen fiatalember holttestét katonazenekar kísérte a temetőbe.

Leszállították a lakbérfizetések kulcsát.

Ellentétes híradások az új lakberek nagyságáról. — Módosítások a lakbérleti törvénytervezeten.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A bucaresti-i lapok ma egyöntetűen azt a hírt közlik, hogy a kormány belátta az új lakbértörvénytervezet egyes szakaszainak tarthatatlanságát s a tegnap délelőtt tartott minisztertanácson lényeges módosításokat eszközöltek a javaslaton, még pedig ezuttal a bérlők javára. Abban azonban lényegesen eltérnek a lapok híradásai, hogy a minisztertanács az új lakbér koefficiensét voltaképpen mennyiben állapította meg. A Dimineata és az Adeverul értesülései szerint a lakberek minimumát az 1914., illetve 1916-ban fizetett lakberek hatszorosában, míg a maximumot a tizenötöszeresében állapították meg. Ezzel szemben a Cuvantul azt írja, hogy a minimumot a bérelési lakbér tizszeresében állapították meg. Mindezeknek a híradásoknak aztán a leghatározottabban ellentmond az a késő esti órákban érkezett hivatalos értesítés, amely szerint a lakbér koefficiensét az 1914., illetve 1916. évi lakberek tizenhat-tizennégyszeresében, a nyugdíjasokra nézve pedig a tizenhárom-tizennégyszeresében állapították meg. Viszont nincs kizárva az sem, hogy legközelebb még egyébként módosításokat is fognak eszközölni a javaslaton, mert a minisztertanács a tervezet nagyfajosságára való tekintettel elhatározta, hogy a javaslatot tanulmányozás végett a kormány gazdasági bizottsága elé terjeszti.

A Cuvantul egyébként azt az értesülést is közli, hogy az ellenzék, valamint az ügyvédi kamara azt a bejelentést tették a parlamentben, hogy a kormány lényegesebb módosításokat eszközöljön a törvény peres eljárásokra vonatkozó szakaszain is, amit Cudalban meg is ígért, ezzel azonban a minisztertanács még nem foglalkozott. Bucaresti-i tudósítónk esti távirata a minisztertanácson hozott leszállítási határozatról még az alábbiakat közli:

A minisztertanácson a lakbérleti törvényjavaslatnál kapcsolatban elhatározták, hogy a lakbereknél csökkentést fognak keresztül vinni az eredeti tervezettel szemben. A közszükség- lők, illetve a 400.000 lejen aluli jövedelmű bérlők lakbéré az 1914-iki béreknek 16-szoro- sa, 15-szöröse, illetve 14-szerese lesz. A nyug- díjasoknál és a rokkantaknál ez a redukálás még nagyobb, amennyiben ők a bérelakbérnek csak a 13., 12 és 11-szeresét fizetik lejekben.

Öngyilkos lett egy aradi hivatalnokleány

Eszméletlen állapotban találtak egy urileányt az aradi vaggongyár előtt.

(Arad, április 11.) Megrendítő szerelmi tragédia történt ma este Aradon. Egy fiatal aradi hivatalnokleány az aradi vaggongyár előtt öngyilkosságot kísérelt meg — valószí- nűleg szerelmi bánatában. A tragédia részle- tei a következők:

Ma este egy eszméletlenül fekvő fiatal urileányt találtak a vaggongyár előtt. A men- tőket hívták, akik az aradmegyei kórházba szállították. A leány személyazonosságát sikerült megállapítani és kiderült, hogy Kis Rózsi 18 éves aradi hivatalnokleány, aki meg- mérgezte magát. Öngyilkosságának okát biz- tosan nem tudni, azonban egy nála talált le- vél alapján arra következtetünk, hogy szerel- mi bánatból történt. A levélben, amelyet egy férfi írt neki, a férfi írja, hogy ha a leánynak valami mondanivalója van, látogassa meg őt órákor délután, amikor szolgálatban lesz. A kórházban azonnal gyomormosást alkalmaz- tak a fiatal leánynak, akinek állapota azonban súlyos. A rendőrség megindította a nyomoz-ást az öngyilkosság körülményeinek kiderít- tésére, minthogy az eszméletlen leányt eddig nem lehetett kihallgatni.

Megkondult a halálharang az ipartestületek fölött

Az ipartestületek szövetségének választmányi ülése Aradon. — Zima Tibor megnyitó beszéde. — Elsimulnak az ellentétek az aradi ipartestületen.

(Arad, április 11.) Egész Erdély és Bánát területéről összegyűlt ipartestületi kiküldöttek élénk részvétele mellett tartotta meg választmányi ülését az ipartestületek szövetsége Zima Tibor volt országgyűlési képviselő elnöke mellett. Zima Tibor az elnöki megnyitóban vázolta az ipartestületek mai súlyos helyzetét, melyek mint a kis- és középipar egyetlen szervezetei a lét és nem lét között járnak a tojástáncot, nem tudva, hogy miként határoznak további sorsuk felett. Bucurestiben az ország hatalmasai. Vajon fentartják-e az ipartestületeket s átköltik őket a regába is, hol eddig ismeretlen intézmény, vagy eltörlik végképen, vagy meghagyják a munkakamarák mellett mint mindenféle közfunkciótól mentes intézményt hatáskör nélkül, még teljesen vitás. A munkaügyi miniszter részben a munkakamarák felállításával, részben a már köztudomásra jutott otthoni munka törvényhozási megoldásával a tanonc- és segédképzés rendezésével sorban megoldja azokat a problémákat, melyeket az ipartörvény keretében kellett volna egységesen elintézni. Utóljára hagyja az ipar rendészeti megoldását s itt fog majd kitűnni, hogy szám-e ebben szerepet az ipartestületeknek, vagy sem. Amennyire az eddigi tapasztalatok mutatják, Bucurestiben nem sok barátja van annak, hogy autonóm testületekre bizzanak valamit, ellenkezőleg a felfogás a teljes centralizációt és hatósági hatalom erősítését célozza s így valószínű, hogy az ipartestületek a mai formájukban semmi esetre sem maradnak fenn. Épen azért van szükség épen most az ipartestületek szövetségére s épen most kell tömörülni az összes ipartestületeknek, hogy megmentsek a mi még megmenthető, vagy idejekorán alakuljanak át Erdély és Bánát kézműiparosainak tömör, munkakész szervezeteivé.

A napirendre tűzött pontok elsejét, a végrehajtó-bizottság jelentését, mely a legutóbbi gyűlés óta végzett munkáról számol be, a választmány egyhangulag tudomásul vette. Vita nélkül döntött a felelősségi ügyekben, az előterjesztés szerint elutasítva a felelősségeket. Az igazgató választás tárgyában oly határozatot hozott, hogy tekintve a szövetség súlyos anyagi helyzetét, ezidőszerint nem tölti be az állást, hanem megvárja a kormány döntését az ipartestületeket illetőleg s akkor dönt véglegesen ez ügyben.

Szabó Károly (Oradea) és Szücs Kálmán (Satmare) anélkül, hogy az aradi ipartestület belügyeibe bele akarnának avatkozni, szóvá teszik az aradi ipartestület közgyűlésén a szövetség elleni súlyos támadásokat és kérdik az épen jelen levő elnököt, aki egyszersmind társelnöke a szövetségnek, hogy nem volna-e elintézendő a konfliktus, mely bizony rossz hatással van az egész ország iparosságára. Steigerwald Alajos jelzi, hogy e kérdés nélkül is fel akart szólni s a kellő felvilágosításokat megadni. Kijelenti, hogy az aradi ipartestület mint eddig, úgy ezután is, rendíthetetlen tagja a szövetségnek, amelyből kiválni nem óhajt. Egyik keze ujjain meg tudja számolni azokat az elégedetlenkedőket, kik zavart akarnak csinálni s ilyen indítványokkal és felelősségekkel nyugtalanítják a kedélyeket. Az aradi ipartestület, amint eddig is megfelelt kötelezettségének, úgy ezután is be fogja fizetni a tagdíjakat s el fogja látni a szövetséget. Azok, akik a szövetség ügyét felakarják fújni s ellentéteket keresnek, az alapszabályok 16. §. k) pontjára hivatkozva, követelték tőle, hogy amíg a miniszter az ipartestületi költségvetést jóvá nem hagyja, tiltsa be a tagdíjak fizetését a szövetség részére. Ezek azonban tévednek, mert a fenti paragrafus csak arról szól, hogy magasabb tagdíjakat a testületi tagoktól szedni nem szabad, míg a hatóság ezt jóvá nem hagyja, itt pedig a testület tagjaira nem hárul semmi újabb teher. Az ipartestületnek autonómiája van, költségvetése soha miniszteri jóváhagyást nem igényelt s így erre most sincs szükség.

A választmány megnyugvással vette tudomásul Steigerwald Alajos felvilágosításait s ígértét, hogy az aradi ipartestület támogatására a szövetség mindig számíthat.

Holzinger Péter az „Eisenring“ bánáti iparosok szervezetének igazgató-elnöke a saját fontosságáról, az iparos szervezkedés körül tart előadást s ajánlja az „Erdélyi Ipar“ a szövetség hivatalos lapjának fejlesztését, mert a szaksajtó az, amely összeköti a szervezeteit s az egyes iparosokat. Szabó Károly indítványára kimondja a választmány, hogy szükség-

Letartóztatásban marad az aradi mohamedán házaspár.

Az aradi törvényszék megerősítette Scholtzék fogvatartását. — Kétszáz ezer lej kaució a szabadlábrahelyezésért.

(Arad, április 11.) Az aradi törvényszék Hargot-tanácsa ma délelőtt foglalkozott a szombati nap folyamán bigámia vádjá miatt letartóztatásba helyezett Scholtz Alajos aradi fakereskedő és ifju neje, Stolcz Baba további fogvatartásának ügyével. Az érdekfűdés központjába került aradi mohamedán házaspár a másfélnapos fogháztól megtörtén lépett a szorongós fegyőrök között a bírák elé. A folyosón még bizakodva integettek aggódó hozzátartozóiknak, a tanácssteremből jövet azonban már alábbhagyott a reménységük, mert a törvényszék Mandru ügyész előterjesztésére vizsgálati érdekből Scholtzék további fogvatartása mellett döntött. Mandru ügyész ugyanis közölte az eddig lefolytatott vizsgálat eredményeit, amelyek szerint Scholtz Alajos a turnu-severini prefektus és a primár előtt — azok vallomása szerint — elhallgatta, hogy törvényes hitvese és két gyermeke van. Miután Scholtz ezuttal is azzal védekezett, hogy ezt a körülményt nemhogy elhallgatta volna, hanem határozottan közölte is az illetékes ha-

ges, hogy a román nyelvű iparosságra való tekintettel a hivatalos lapban legalább hetenkint egy cikk román nyelven jelenjen meg, ezáltal is elősegítve a megértést a különböző iparosok között, kiknek érdekei egyformák.

Monus Sándor oradeai ipartestületi elnök a lap megerősítése szempontjából felhatalmazást óhajt adni az elnökségnek, hogy a szövetség jövedelméből belátása szerint fordítson bizonyos összeget a lap céljaira, a felhatalmazást a választmány megadja s ezzel az ülés véget is ért.

tóságokkal, a törvényszék mai ülésében erre vonatkozólag a turnu-severini prefektus, primár és az anyakönyvvezető újból kihallgatását rendelte el. Azonban, ha Scholtz Alajos vallomása beigazolást is nyerne, nem valószínű, hogy az ifju házaspár egyelőre visszanyerje szabadságát, miután — az ügyészi indokolás szerint — az alsóbbfokú hatóságoknak nem állott jogukban a román házassági törvény figyelembe kívül hagyásával intézkedni. Scholtz második — habár igen érdekes körülmények között kötött — házasságának ügyében Scholtzék a fogvatartási határozat kihirdetése után visszakisérték az ügyészség fogházába, ahol meg kell várniok a vizsgálat teljes lefolytatását. Scholtz védője, dr. Dante German azonban még a mai nap folyamán sürgős beadványt intézett az aradi törvényszékhez, a melyben a házaspár szabadlábra helyezése érdekében 200.000 lej övadékot ajánlott fel. A törvényszék holnap foglalkozik a beadvánnyal s véglegesen dönteni fog Scholtzék további sorsa felől.

Megszavazták a kisebbségi iskolasegélyeket.

Az államsegély kérdését rendezte a minisztertanács, de az összeg nagyságát még titok fűdi.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítója ma megkérdezte Bucsan belügyi államtitkár, hogy mit határoztak a kisebbségi iskolák államsegélye felől, Bucsan dr. a következőket mondotta:

— A kérdést már rendeztük, az államse-

gély már meg van szavazva és az összege is meg van állapítva.

— Mennyi ez az összeg?

Bucsan államtitkár erre nem adott feleletet. Jól informált körök szerint a kisebbségi iskolák részére megszavazott államsegély sokkal kevesebb, mint ahogy azt az érdekeltek remélték.

Rendelkezési állományba helyezték Aradváros építészet

A fegyelmi bizottság súlyos ítélete Freund Agoston ellen.

(Arad, április 11.) Rendkívül érdekes és súlyos ítéletet mondott ki az aradi fegyelmi bizottság ma délelőtt az aradi törvényszéken. A fegyelmi bíróság előtt Freund Agoston aradvárosi építész, az aradi városi mérnöki hivatal körülbelül háromnegyed év óta felfüggesztett tisztviselője állott függelemsértéssel és hivatali hatalommal való visszaéléssel vádolva. A fegyelmi ügy előzményei ismeretesek.

Körülbelül háromnegyed évvel ezelőtt botrányos jelenet történt a városi mérnöki hivatalban, ahol Freund Agoston, az építészeti osztály vezetője összeszólalkozott hivatali feltevéssel Muresan János főmérnökkel, akit a vita hevében testi inzultussal fenyegetett meg. A főmérnök nyomban jelentést tett erről a város vezetőségének, amely felfüggesztette állásából a mérnököt és elrendelte ellene a fegyelmi vizsgálatot. A vizsgálat azonban nemcsak erre a kérdésre terjeszkedett ki, hanem több, állítólagos visszaélés ügyével is foglalkozott, amelyeknek Freund lett volna a részese. Tanácsot hallgattak ki arra a vádra vonatkozólag is, hogy Freund mérnök visszaélt hivatali állásával, amelyet arra használt fel, hogy meg nem engedett, nagyobb jövedelemhez jusson. A vádpontoknak egyik része az volt, hogy Freund mérnök az építési engedélyt kérő feleknek utasításokat adott, melyik építészhez menjenek. Azoknak, akik nem az általa protezsált építészekhez mentek, állandó zaklatásban lett volna részük. Ezek voltak nagyjában a mérnök ellen felmerült vádak, amelyek miatt ma állott a fegyelmi bizottság előtt. A bizot-

ság a törvényszéken ült össze, elnöke dr. Burbura Sever törvényszéki főelnök, tagjai Petru-tiu Áron megyei főjegyző és Dirlea Vasul városi gazdasági tanácsos voltak. A bizottság alakos tanulmányozás után a felmerült vádak nagyrésztében bűnösnek mondotta ki a mérnököt és egyben kihirdette az ítéletet, amely szerint Freund Agoston rendelkezési állományba helyezik. Ez a döntés, az elbocsátás után következő legsúlyosabb büntetés, amelyet a fegyelmi bíróság elé állított tisztviselőkre kiszabhatnak. Az ítélet szerint a fegyelmi uton rendelkezési állományba helyezett mérnököt a város csak két év eltelté után veheti vissza — ha akarja — a város szolgálatába. A két év alatt illetményei természetesen nem járnak az ítélettel sújtott építésznek.

— **Új bélyegilletéktörvény.** Bucurestiből jelentik: Az Aurora és vele együtt a többi lapok közlik az új bélyegilletéktörvény rendelkezéseit. Ezek szerint a felelősségekre 10 lej bélyeg kell ragasztani, 5000 lejig terjedő ügyek idézésére 2 lej, 5000 lejen felül 10 és 20 lej. Az 50.000 lejig terjedő örökségek illetékmentesek, ugyancsak adómentes 100.000 lej értékig minden ingó vagyon. A temetkezési költségek 50.000 lejig adómentesek. Az ingók becslése eladási árak alapján történik. A külföldön lévő vagyonokat csak akkor adóztatják meg a belföldön, ha a belföldön fizetendő illetékadó nagyobb, mint a külföldi. Újítás, hogy az örökösödési illetékeknek fizetését részletekben engedi meg a javaslat.

Művészet.

Beethoven-ünnep Aradon.

A IX. szimfónia bemutatása.

A Beethoven centennárium alkalmából Arad is leróta hódolatát az emberiség egyik legnagyobb géniusza előtt, a IX. szimfónia bemutatásával. Ez a bemutatás nemcsak Arad zenei életének, hanem városunk történetének is kimagasló eseménye, amennyiben ezzel a kulturavárosok sorába emelkedett. Magáról a szimfóniáról, arról a megdöbbentő nagyszerűségű műről ujjat mondani lehetetlen. Arról a szimfóniáról, mely eddig felül nem múlt mestermű, arról a szimfóniáról, melynek könyvtára rugó irodalma van és amelyről a költő azt mondta: „Minden él fog mulni, csak egy marad és ez a IX. szimfónia.” A IX. szimfónia Beethoven alkotásainak és életművének koronája. Eszmei tartalma, az emberi lélek küzdelme az öt körülvevő sötét hatalmakkal egy boldogabb, jobb jövőért. Az ember harca ez a mosoha sorssal: „Ember küzdj és bizza bizzál.” Benne van az egész élet, örök küzdelem, szenvedés, csüggedés, remény, kétségbeesés, felemelkedés és felmagasztosulás. A lét retentő homályában koválygó, világosságot szomjúhozó embert megváltja az Öröm, mely festvérenként egyesíti az emberek millióit. Az emberiség vívódásának, gyötrelmeinek és diadalmas felmagasztosulásának örök dithyambja marad ez a szimfónia. Földöntúli, szinte kozmikus erő árad belőle. A mindenség örök titkait így megközelíteni csak a zene miszticizmusa képes. Az első tétel csupa dacos akarás, szembefordulás és viaskodás. A második, Scherzo tételben az érzelmi örömeink kábulatában és tobzódó mámorában feledést kereső, de annál fájdalmasabb valóságra ébredő lelket látjuk. Végre egy utolsó tételben a kétségbeesés sivar sötétségébe ragyogó fény sugar világít bele. Az embereket festvéri közösségbe egyesítő Öröm fénve ez. Itt már közvetlenül a vox humana lép a kifejezési eszközök sorába, hogy Schiller „An die Freude” ódáját a megváltásnak extázisban felviharzó örök himnuszát hirdesse. Az öröm az az isteni szikra, mely a bennünk szunnyadó jó isteni magasságokba felcsapódó lángra lobbantja.

Az est rendkívülisége és ünnepelvése már a külsőségeken is meglátszott. Igazi theatre parée volt. Estévi ruhás hölgyek, szmokingos urak tömege. A zsúfolt Kulturpalotában Arad színe-java.

Karmesternek és zenekarnak egyformán érdeme, de egyúttal zenei kulturánk fejlődésének bizonyossága, hogy aránylag rövid előkészület után, ilyen szépen kihozták ezt a hatalmas alkotást. Óriási követelményeket támaszt pedig ugy az előadók, valamint a hallgatók részéről is. Az interpretáló részéről a legteljesebb odaadást, a hallgató részéről pedig a legteljesebb elmerülést kívánja. Mindenkin meglátszott a törekvés, hogy a legjobbat adja. Mindenki teljesítőképességének maximumát igyekezett nyújtani, hogy felemelkedhessenek a zene transcendentális régióiba. Dr. Cornelius Walter hitelesen értelmezve, áttekinthető plasticitással vezényelt. Imponáló volt az a főlény, mellyel az egész hatalmas apparátust mozgatta, (160 szereplő.) A vokális részek nehézségeit könnyen győzte a kórus és a kitűnő szólisták: Süveges Aranka (szoprán), Fetter Irén (alt), dr. Olariu Cornel (tenor) és Róna Dezső (bassbariton). A hatás lenyűgöző volt. Az est ünnepélyes áhitata és felemelő magasztossága maradandó emlékként lesz. Külön elismerés illeti meg a filharmonia alelnökeit: Scherhagot és Szántayt, továbbá Goldzieher tikkart, kiknek az est létrehozásában tevékeny részük volt.

Dr. Sz. K.

Darvas Ernő 25. esztendőszíneszi jubileuma. Bensőséges, meleg színházi est avatta ünnepé Darvas Ernő színészi múltjának 25. esztendője megállóját. Az általánosan szeretett és megbecsült értékű művészember tiszteletére szép ház közönsége gyűlt egybe, amely a legforróbb ünnepelésben részesítette a jubiláló és egyben távozó Darvas Ernőt. A jubiláló színészt az előadás megkezdése előtt a színtársulat nevében Kallós József tikkár üdvözölte köztvetlen szavakkal és átvujtotta az aranyszínlapot, valamint Szendrey Mihály és a társulat babérkoszoruját, melyre Darvas Ernő köszönettel válaszolt. Ezután kezdetét vette a Liliom előadása. Molnár Ferenc zenije

lángolóan jutott kifejezésre a pompás előadásban, amelyet mindvégig Darvas Ernő művészete irányított. A többi szereplők méltóan illeszkedtek be az ünnepi keretbe. —

Moise Nicoara-ünnepély a Kulturpalotában. Az aradi „Moise Nicoara” liceum csütörtökön, április 14-én este 9 órai kezdettel nagyszabású ünnepélyt rendez a Kulturpalotában, patronusa, az elhunyt hírneves román pedagógus, Moise Nicoara emlékének tiszteletére. Az estély tiszta jóvedelmét Moise Nicoara monografiai munkáinak kiadására és az emlékére állítandó szobor alapja javára fordítják. Az estély műsorát a liceum igazgatója a következőkben állította össze: Királyhimnusz, éneklő a vegyes kar. Crisan Ascaniu, a liceum igazgatója emlékbeszéde. Győzelmi induló, éneklő a vegyes kar. Z. Barsan növendék Olteanu verseit szavalja. Műdalok, előadja a vegyeskar. Haydn: Trio, előadja Kretschmayer, Tarancu és Krauss növendékek. Popovici-Racovita: román rapszódia, előadja a vegyeskar. Bortos Pál növendék szavalata. Két Popovici-Racovita műdal, előadja a vegyes kar. Viscu Vazul növendék szavalata. Chopin: Ballada, zongoraszólo, előadja Kretschmayer-Brutus. A vegyeskart és az intézet zenekarát Popovici-Racovita vezényli.

Az aradi városi színház heti műsora. Kedd délután 4 órakor: Asszonykám, operett. (Fél helyárak.) Szerda: Sybill, operett. (Farkas Lili fellépte. Bérletszünet.) Csütörtök délután 5 órakor Noszty-fiu esete Tóth Marival, vígjáték. (Huszdik előadás. Fél helyárak.) Este: Sybill, operett. (Farkas Lili felléptével.) Péntek: Nincs előadás. Szombat este 8 és fél órakor: Nem nősiülök, vígjáték. (Fél helyárak.) Vasárnap délután 3 órakor: Zsiványkirály, operett. (Mérsékelt helyárak.) Délután 6 órakor: Névtelen asszony, dráma. (Rendes helyárak.) Este 9 órakor: Sybill, operett. (Farkas Lili fellépte, Bérletszünet.) Hétfő délután 3 órakor: Frisquita, operett. (Mérsékelt helyárak.) Délután 6 órakor: Noszty-fiu esete Tóth Marival. (Mérsékelt helyárak.) Este 9 órakor: Cirkuszhercegnő, operett. (Harmadik előadás. Uj attrakciók.) Kedd este 8 órakor: Carmen, opera. (Oppe Jenny, Hegedüs Bébi, Borelli Giacomo és Róna Dezső felléptével. Bérletszünet. Mérsékelt helyárak.)

Budapesti színházak műsora. Budapestről jelentik: A pesti színházak e heti műsora a következő: Vig-színház. Kedd: Nem nősiülök. Szerda, csütörtök: Az isteni diva. Péntek: Nincs előadás. Szombat: Nem nősiülök. Vasárnap és hétfőn délután: A Noszty-fiu esete Tóth Marival. Vasárnap és hétfőn este: Az isteni diva. Magyar Színház. Kedd, szerda, csütörtök: Csókról csókra. Péntek: Nincs előadás. Szombat: Csókról csókra. Vasárnap délután: Játék a kastélyban. Este: Csókról csókra. Hétfő este: Csókról csókra. — Király Színház. Kedd, szerda, csütörtök: Repülj, Fecském. Péntek: Nincs előadás. Szombat: A csárdáskirálynő (uj betanulással). Vasárnap és hétfő délután: Repülj, Fecském. Vasárnap és hétfő este: A csárdáskirálynő. — Belvárosi Színház. Kedd, szerda, csütörtök: Az ügyvéd és a férje. Péntek: Nincs előadás. Szombat: Az ügyvéd és a férje. Vasárnap és hétfő délután: Zörög a baraszt. Vasárnap és hétfő este: Az ügyvéd és a férje. — Városi Színház. Kedd, szerda, csütörtök: A fecske. Péntek: Nincs előadás. Szombat: Az erdőszleány (e színpadon először). Vasárnap délután: A fecske. Este: Az erdőszleány. Hétfő délután: A cigánybáró. Este: Az erdőszleány. — Fővárosi Operettszínház. Péntek kivételével, egész héten minden este, vasárnap és hétfő délután: Bohózat egy párisi szállodában. — Budai Színház. Husvét vasárnap délután: Az Iglói diákok. Husvét hétfő délután: Marica grófnő. Husvét hétfő este: Akácfa virág. Andrásy-utli Színház. Péntek kivételével minden este: Az utolsó lord (Billér Irén, Csontos Gyula). Magyar Páva. Rajta-rajta. Szegény Hamibál. A singapuri keselyű. Békefi konferál. Eggert Márta énekel. Radó magánszáma. (Kezdete fél 9-kor, vasárnap délután fél 4 órakor.) — Teréz körúti Színpad. Péntek kivételével, minden este: Nagy Endre, Salamon Béla. Lélekidomár. En garde. Abimélek. Főrendek. Képviselőtanácsok. Házasságlevél. Vogmu halála. Náci bácsi. Csak finoman. Uj vállalat (fél 9). Royal Oricum. Péntek kivételével minden este: Világvárosi varieté-műsor. Néger arisztokraták. Gautier, a világ legokosabb kutyája. Ted Kid Lewis, a boxolás ex-világbajnoka, aki minden előadásban más-más ellenféllel mérkőzik. 2

Reinhardt. Planagan, a kétgyu ember. Alwin és Kenny. Browning's. Nász tér 10., kis operácska. Solti Hermina, Szokolay Oly, Dénes Oszkár.

Ma este 9 órakor utóljára

Beethoven IX. Symphonia.

Jegyek: Sándor Ferenénél.

Nagy Géza fényképész műtermében minden 3 darab művészi képből 1 darab színezve, valamint lapfölvételhez egy nagyított kép leszállított áron, művészi kivitelben készül.

A színházi iroda hírel. Délutáni előadások — jubiláris darabok. Két nagyszerű darab éri el ezen a héten jubileumát, ami a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Az első csütörtök délután lesz. Ekkor játszik huszadszor a diadalmas Mikszáth-Harsányi-vígjátékot, a Noszty-fiu esete Tóth Marival fél helyárakkal a premier szereposztásában. Arad az egyetlen erdélyi város, ahol egy prózai darab eléri a huszadik előadást. A másik jubiláris előadás husvét másodnapján lesz. Ekkor a világhírű Cirkuszhercegnő játszik harmadik szor. Az igazgatóság több beutakkal és attrakciókkal teszi érdekessé a Kálmán-operett második jubileumát. Kedden délután fél helyárakkal az Asszonykám című bájos operett van műsoron a premier szereposztásában. — Oppe Jenny debütje a Carmenben, Arad közönsége a jövő hét keddién művésznőt fog avatni. Ekkor lép fel először az aradi színpadon Oppe Jenny hatalmas szerepben. A Carmen című szerepében. Oppe Jenny Bécsben és Budapesten fejezte be tanulmányait és a két fővárosban hallották, ragyogó jövőt jósoltak a tüneményes hangu művésznőnek. Arad örvendhet, hogy innen indul Oppe Jenny a dicsőség útjára. A Carmen másik érdekessége Borelli Giacomo olasz opera-énekes fellépte. A kiváló tenorista, aki a magyar Scala tagja volt, nemrég Bucarestben és Clujon aratott nagy sikereket. A newyorki Metropolitan-Operaház kapott meghívást, azt megelőzőleg még Budapesten és Bécsben fog fellépni. Hegedüs Bébi asszony a kulturált hangu énekesnő, aki Steiner professzornál fejezte be tanulmányait, éneklő Micaelát, Róna Dezső, a nagyszerű bariton-énekes legjobb szerepét, az Escamilloé fogja énekelni. A színház nagy gondalal készült az operaelőadásra, kibővíti a zenekart és a kórust. A Carmen iránt oly nagyarányu az érdeklődés, hogy két napon, április 19-én és 20-án kerül színre.

Ujabb nagy árleszállítás

az olcsóságáról híres

Vándor

divatruházban.

Bevásárlás előtt saját érdekében tekintse meg a kirakati árakat. — Blárenyú gyártmányok óriási választékban.

Megjelent a „Repriz” első száma. Osvát Kálmán új heti folyóiratának, a „Repriz”-nek, mely programja szerint a múlt és a közelmúlt nagy irodalmi értékeit akarja újra megszólaltatni és a jelen termeléséből a legjobbat reprezentálni, első száma megjelent. Az első szám Woodow Wilson „Egy irodalmi politikus” című cikkét, Pascal gondolatait, Dosztojevsky egy bucsulevelet, párisi könyvszemlét, Vajda János és Tompa László verseit közli. A lap mellékletként Fritz Mauthner regényét adja: „Az erő jogán” címmel.

Uránában ma, kedden:

Putty Liával

a főszerepben

KOKOTTOK.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Höfer Baby-krémet használjon kipállás ellen. (Tubusban v...)

Meghalt az öngyilkos aradi bankigazgató.

Kedden délután temetik Gellényi Gézát.

(Arad, április 11.) Gellényi Géza tragédiája ma hajnalban két órakor befejeződött. Mint az Aradi Közlöny vasárnapi számában jelentette, Gellényi Géza öngyilkossági kísérletet követett el és halálos sérüléssel szállították a Posgay-szanatóriumba. Szívének irányította revolverének csövét a sokat szenvedett ember, hogy egy pillanat alatt véget vessen gyötördéseinek. A végzet azonban úgy akarta, hogy még órákon keresztül szenvedjen az öhajtott halálért. A szanatórium orvosai mindent elkövettek, hogy megmentsek. Vasárnap hajnalban megoperálták; a golyót eltávolították testéből. Mára virradó hajnalban két óra előtt elveszítette eszméletét és néhány perc múlva kiszenvedett.

Gellényi Gézát negyvennyolc éves korában ragadta el a halál. Harminc esztendeig állott az Aradi Ipar és Népbank szolgálatában, ahol az utolsó hét évben mint igazgató működött. Hihetetlen energiával rendelkező, munkabíró embernek ismerték, aki minden idejét

vállalatának szentelte. Hivatalnokai imádták, és mint kiváló szakember, példaképen állott a banktisztviselők előtt. Feleségének két évvel ezelőtt történt halála mély nyomot hagyott lelkében. Szervi baja is volt, ami ideg-bajával párosulva, buskomorságba kergette Gellényi igazgatót. Az utóbbi hónapokban is emlegette, hogy véget kell vetnie életének, mert nem bírja tovább. Kollégái, akik rajongásig szerették, vigasztalni próbálták a szerencsétlen sorsu embert. Az utolsó napon minden munkáját pontosan befejezte és már avval a szándékkal hagyta el a bankot, hogy többé nem tér vissza. Halála mély részvétet keltette az egész városban. Az elhunytat kisfiacskája, Gellényi Zolika és testvérei, Gellényi Ernő, Julia, Róbert, Károly és Sándor gyászolják. Temetése e hó 12-én délután 5-kor lesz a felsőtemető halottasházából. A tragikus sorsu igazgató haláláról a családon kívül az aradi Ipar és Népbank is gyászjelentést adott ki.

Arad kereskedői a spekulatörvény eltörléséért.

Egyhangú tiltakozás a túlzott adókvetés ellen. — A Sfatul nagygyűlése Aradon.

(Arad, április 11.) Tegnap délelőtt 11 órakor tartotta rendkívüli közgyűlését a Sfatul Negustoresc aradi csoportja a város háza tanácsstermében. A közgyűlés az adókvetéssel és spekulatörvénnyel foglalkozott és azt a határozatot hozta, hogy a spekulatörvény eltörlését, a folyamatban levő spekulatörvény hivatalbéli megszüntetését követelik, egyben pénzügyminiszeri biztost kérnek Aradra a sérelmes, túlzottan magas adókvetések felülvizsgálására és az adók újbóli megállapítására. A rendkívüli érdekes lefolyású közgyűlés részletei az alábbiak:

Délelőtt 11 órára zsufolásig megtelt a város háza tanácssterme a Sfatul tagjaival. Tatu János elnök néhány szóval megnyitotta a közgyűlést, majd Faragó Rezső ügyvezető elnök emelkedett szólásra. Faragó Rezső a kereskedelem mai, szomorú helyzetét ismertette, majd leszögezte, hogy a spekulatörvény különösen fájó sebük az amugy is rossz helyzetben levő kereskedőknek. Ha nem lenne szomorú valóság, rossz tréfának kellene mondani azt, hogy ma, amikor amugy is olyan nagy a konkurrencia, amikor nagyobb a kínálat a keresletnél, spekulatörvénnyel fenyegetik és üldözik a kereskedőket. Azokról, akik ma árdrágításról beszélnek, azt kell hinni, hogy a holdban élnek. Mindezek dacára egymásután indítják meg az árdrágítási pereket az elavult spekulatörvény alapján a kereskedők ellen és a bíróság nem ad helyt a kereskedők bizonyításának, s meghozza a szigorú marasztaló ítéletet. Meg kell végre mozdulniok a kereskedőknek Erdélyben, hogy megszűnjék ez a székatura, ez a zaklatás, amely sehol nem öltött olyan nagy arányokat, mint épen Aradon, a mely pedig mindig híres volt a kereskedői szolidaritásról és tisztességről. A másik fájó sebük a kereskedőknek a jelenlegi adókvetés kérdése. A pénzügyi adminisztrátor kijelentette, hogy a bizottságok igazságosan vetik ki a terheit, s csak azért tűnik olyan nagyon magasnak az ideai adó, mert a tavalyi tulajdonos volt. A kereskedők is kívánják — válaszolt erre Faragó Rezső — az igazságos és arányos téherviselt, azonban nem ismerik el, hogy a tavalyi adó tulajdonos lett volna. De még ha így is volt, akkor sem javult tavaly óta a kereskedő helyzete, hogy az adókat emelni, még hozzá ilyen mértékben, lehessen. A helyzet ma sokkal rosszabb, tehát jogtalan az emelés és jogtalan az a mód, ahogyan az emelés történik. A pénzügyi közegek önhatalmulag állapítják meg az ugynevezett jövedelmet és nem veszik tekintetbe a kereskedők üzleti könyveit. Nem szabad abból az elvből kiindulni az illetékes hatóságoknak, hogy a kereskedők könyvei nem tárják fel a valódi adatokat, hogy azok hamisak volnának. Kéri ezután a megjelenteket, hogy alaposan vitassák meg a

napirenden levő kérdéseket és megfelelő higgadsággal és komolysággal szóljanak az ügyhöz.

Faragó Rezső nagy tetszéssel, hatalmas tapssal fogadott beszéde után felolvasták a határozati javaslatot. Eszerint a Sfatul felir a bucuresti-i központhoz, hogy interveniáljon a kormánytól a spekulatörvény azonnali eltörlése és a folyamatban levő perek megszüntetése érdekében. Az adóra vonatkozólag pedig az a javaslat, hogy a Sfatul központi elnöksége járjon közbe a pénzügyminiszternél egy miniszteri biztost Aradra való kiküldetése érdekében, aki felülvizsgálja és újból megállapítja a kereskedők adóját.

A javaslat elhangzása után Cotioiu Romul dr., az aradi ipartestület ügyésze szólal fel. Tény — mondotta — hogy a háboruokozta drágaság következtében az egész európai közvélemény a kereskedők ellen fordult, így született meg a spekulatörvény. Ma azonban már túlhaladott ez az álláspont, mert mindenki tudja, hogy a kereskedőknek nem az a céljuk, hogy kihasználják a közönséget, hanem az, hogy megfelelő áron értékesíthessék áruikat. Az adókvetéseknek a forgalmat veszik alapul, nem pedig a jövedelmet, amely pedig az egyedüli reális adóalap. A helyzetet a következő módoszatokkal lehet megjavítani: 1. A termelő szaporítása, aminek következtében a kínálat nagyobb lesz, s az árak ennél fogva csökkennek. 2. A kamatkérdés megoldása, a kereskedők védelme az uzsora ellen. 3. Az adókérdés elintézése, a megadóztatásnál reális adóalapot véve alapul. 4. Stabil-valuta. Még egy ötödik is lenne, a vámkérdés rendezése és a vámkö megfélelő csökkentése. Attér ezután a spekulatörvényre, amelyet hiányosnak talál. A spekulatörvény olyan jogokat biztosít a hatóságoknak, amelyek nem tartoznának ebbe a kategóriába, így a mérlegek ellenőrzése. A spekulatörvény ma nem szükséges és így mielőbbi eltörlése volna fontos.

Utána Szöllösi Zsigmond dr. szólalt fel a spekulatörvény és az adókvetések ügyében. Leszögezte, hogy az állam a saját szemüvegén és nem a gyakorlat szemüvegén ke-

Husvétra

férfi fehérnemű ujdonságaim már megérkeztek, angol és osztrákországi la áruk, —

meglepő olcsó árak

mérték szerint is. 1552

Gombbukaszt vállalatok.

BERAN BÉLA

Arad, Strada Greceanu No. 5.

resztül nézi a dolgokat. A Sfatulnak oda kell hatnia, hogy állandó instrualásokkal kinyissa az illetékesek szemét, annak meglátására, hogy a spekulatörvénnyel és a túlmagas adókkal az állam érdekei ellen dolgoznak. — Dr. Székely Aladár bejelenti ezután a Husiparosok Szindikátusa nevében, hogy csatlakoznak a Sfatul állásfoglalásához és a maguk részéről is szükségesnek találják a Sfatul közbelépését. Panaszodik, hogy a maximáló bizottság tönkreteszti a husiparosokat, akik akkor is tönkre mennek, ha betartják a maximális árakat, akkor is, ha nem, mert ebben az esetben magas büntetésekkel sújtják őket. — Liszka Pál bejelenti a fűszerkiskereskedők szindikátusának a csatlakozását is, míg Kőnig Miksa a szállítók nevében csatlakozik a mozgalomhoz. Utal arra, hogy a szállítóknak is nagy sérelmeik vannak az adókvetések körül, mert a pénzügyi közegek a vámösszeget veszik alapul, pedig a szállítók itt csak közvetítő szerepet játszanak a kereskedők és a vámhivatal között. Buday Mihály husiparos leszögezi, hogy állást kell foglalni a maximálás ellen, mert ma már nincsen erre egyáltalán szükség. Elérkezett az ideje annak, hogy eltörljék a maximális árakat. Ezután Faragó Rezső összegezi a gyűlésen elhangzottakat a következő formában: a spekulatörvény ügyében országos propagandát indítanak meg a törvény eltörlése és a folyamatban levő perek megszüntetése érdekében. A pénzügyminiszteriumtól pedig miniszteri biztost kérnek az adókvetések felülvizsgálására. Javasolja, hogy egy egyesületközi bizottságot alakítsanak, amely állandóan foglalkozik és napirenden tartja ezt a két kérdést. A javaslatot nagy tetszéssel egyhangulag elfogadták. Faragó Rezső ezután bejelentette, hogy kérvény érkezett be, amely a Sfatult kéri, hogy a piacnak a Catedralei (Tököli) térről az Avram Iancu (Szabadság) térre való áthelyezésével is foglalkozzék. Bejelentette, hogy a kérvény későn érkezett meg és az nem volt kitzithető napirendre. Miután a hatóságoknak bejelentett és általuk engedélyezett tárgysorozaton nem szerepelhetett ez az ügy, javasolja, mondja ki a közgyűlés, hogy az igazgatóság foglalkozzék ezzel a kérdéssel és tüzze azt ki a legközelebbi gyűlés napirendjére. Ezt az indítványt is egyhangulag elfogadták, majd Tatu János zárószavai után végetért a nagygyűlés.

Ha séről van szó,

csak

lemesvári

"Casino"

Record Speciala

English Porter

CORVIN

Beethoven IX. Symphonijája ma este másodszor az aradi Kulturpalotában

H I R E K.

A hősök estjének sikere.

Jusih Jánosné nyilatkozata és köszönete.

(Arad, április 11.) Részletesen beszámoltunk a Hősök szombati estélyéről, mely kétségtelenül a szezon legsikerültebb művészestélye volt. A nívós program minden egyes száma valósággal elragadtatta a közönséget, amely zsufolásig megtöltötte a Kulturpalotát. Az ugy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült estélyről ma beszélgetést folytattunk Jusih Jánosnéval, akinek dr. Pop Aurélné, Lacza Endréné, Paunescu alezredesné és Popovicu kapitánnyal együtt nagy része volt abban, hogy az estély ilyen pompásan, ilyen nagyszerűen sikerült.

— Őszinte örömmre szolgált — mondta Jusih Jánosné, — hogy Aradváros minden szépért és jóért lelkesedő társadalma, nemzetiségi és valláskülönbőség nélkül, a legőszintébb szívélyességgel és együttműködéssel lehetővé tette a Hősök Sirja egyesület szombati művészestélyének sikerét és támogatta a lelkes, fáradhatatlan rendezőjét. Hogy az estély jövedelme mennyi, nem tudom, mert az estély anyagi ügyeivel nem foglalkoztam és a rendezőség szíves felkérésére csak az Allegoria, Évszázadok legendája és a Magyar lakodalom című előképek összeállítására vállalkoztam.

— Hálás köszönetem a műkedvelőknek, akiknek buzgósága, pontossága, ügyessége és kedvessége tette lehetővé, hogy aránylag rövid idő alatt a Kulturpalota színpadán, a sok technikai nehézség ellenére, minden fennakadás nélküli próbálhattuk és előadhattuk az Évszázadok legendája előképet. Egyben hálás köszönetem mindazoknak, akik kosztyűmököt, keliékeket bocsátottak rendelkezésünkre. A kitünő és szíves Hetyényi főrendező oldalán Cirkó diszletmester buzgólkodott önzetlen lelkesedéssel. Legmelegebb köszönetem végül az estély közönségének, mert jó szívvél vették iparkodásunkat és buzgólkodásunkat.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelenti: A depresszió, amelynek centruma Dánia felett volt jelentékenyen meggyengülve északra felé vonult. Közép-Európában a légnyomás délkelet felé emelkedett. Mindamelllett a légnyomás Európában alacsony. A La-Manche-csatorna táján újabb depresszió fejlődött, amely a Genua-öböl felett a lemaradt másodlagos alakulattal egyesült. Az idő főleg Nyugat-Európában esős. Időprognózis: Változó, inkább csapadékos idő, lényegtelen hőváltozással.

— Mária királyról az anglikán istentiszteleten. Bucurestiből jelentik: Mária királyné tegnap délelőtt résztvett az anglikán templomban tartott istentiszteleten.

— Lemondott az Unió külügyi államtitkára. Newyorkból jelentik: Kellog államtitkár felajánlotta Coolidge elnöknek lemondását. Az államtitkár utódjául Mac Seagh jelenlegi tokiói követet emlegetik.

— Az aradi görög keleti román püspöki szinódus lelkésztagjai. Az aradi görög keleti román egyház szent szinódusa tagjainak igazolóválasztmánya vasárnap tartotta meg kerületenkénti ülését. A szinódus lelkészi tagjai (kerületenként egy) a következők: aradi kerület: dr. Ciuhandu György, pecicai kerület: Vatan Traian, curtici-i kerület: Pacatian Mihály, siriai kerület: Lucutia Mihály, ineul kerület: Georgea János, chisineui kerület: Marsieu Péter, radnai kerület: Ciulescu Prokop, gurahonti kerület: dr. Popovici Miklós, halmagiu-i kerület: Lázár Cornél, cermeiui kerület: Popovici János sebisi kerület: Mosurca Polycarp, buteni kerület: Roxin Florian, timisoara-i kerület: dr. Tiuca Patric, vingai kerület: Seculin Sava, lipovai kerület: Manoilu Fabricius, birchisi kerület: dr. Botis Tivadar, balinti kerület: Groza Adám, belinti kerület: Sirbu Gherasim, comlosul-banatian kerület: dr. Cioroian István, toraculmarei kerület: Andru Gherasim. A szinódusnak ezenkívül kerületenként 2 világi tagja van, az ezekre vonatkozó eredmény még nem érkezett meg a püspöki hivatalhoz, úgy, hogy annak végleges eredménye csak néhány nap múlva kerülhet a nyilvánosság elé.

— Jorga Miklós Belgrádban. Belgrádból jelentik: Vasárnap kezdődött meg Belgrádban a bizantológiai kongresszus, amelyen Romániát Jorga professzor képviseli.

— Bucurestiben tartják meg a kisantant-konferenciát. Prágából jelentik: A Pozsonban tervezett kisantant-konferenciát — a reggeli sajtó értesülése szerint — Bucurestiben fogják megtartani.

— Megszűnik a hálókocsi a Lökősháza-budapesti személyvonaton. Budapestről jelentik: A vasutigazgatóság április 15-től megszüntette a Budapest-Lökősháza között közlekedő 619. és 620. számú személyvonatok hálókocsijait.

— A budapesti kommunista-pör tárgyalása. Budapestről jelentik: Holnap reggel kezdi meg a statáriális bíróság Szántó volt népbiztos és társainak lázadási perének tárgyalását. A hallgatókat csak szigorú igazoltatással engedik be. A védők rögtön a megnyitás után kérni fogják a bíróságot, tegye át az ügyet a rendes-bírói tanácshoz.

— Habsburgi Ottó vizsgálja. Budapestről jelentik: Zichy János gróf visszatért Lequeitől, ahol elnökölt Ottó királyfi vizsgáján. Ottó a gimnázium VI. osztályából tett vizsgát március 28., 29. és 30-án. Az első két napon írásbeli vizsgát tett, a harmadik napon pedig reggel félkilencről 12-ig, majd délután négytől háromnegyed hétig letette a szóbeli vizsgát.

— Az aradi tanítónőképző estélye. Az aradi tanítónőképző növendékei az iskola könyvtára javára jól sikerült tombolával egybekötött tornaünnepélyt rendeztek vasárnap este a Kulturpalotában. A nagyszámú közönség sok tapssal honorálta az intézet növendékeinek ügyes tornamutatóványait és jól mulatott a tréfás magánjeleneteken. Az estély megrendezéséért és a nagy sikerért első sorban az intézet igazgatónőjét, Laugier Consuelazredesnéit illeti az elismerés.

— Borzalmas vasuti katasztrófa. Bucurestiből jelentik: Ma éjjel egy óraker a ploesti-tandareli vonalon Ograda és Bacu állomások között két petróleumvonat egymásba futott. Az összeütközés oly nagy erővel történt, hogy a 36 benzintartányból álló vonat, valamennyi kocsi óriási detonációval felrobbant. A mentés a nagy hőség következtében lehetetlenné vált. Két mozdonyvezető és több vasutas súlyosan megsebesült. Négy vasutas — valamennyien ploestiek — széné égett. A távirászt, aki a vonatok szabad közlekedéséért jelt adott, letartóztatták.

— Leégett egy ház Gálban. Ma este kilenc óra felé, eddig még ismeretlen okból kigyulladt a gáji Oltalmi 55. számú ház. Azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely nagy apparátussal kivonult. A mentési munkálatok megindultak, azonban a házat nem sikerült megmenteni, nagyrésze a tűz martaléka lett. Késő estig folyt az oltás, míg végre sikerült lokalizálni a tüzet. A kárt még eddig nem állapították meg.

— Verekedés a bolgár szobranjében. Szófiából jelentik: A sobranje mai ülésén nagy botrány tört ki. Az ellenzék viharosan tiltakozott a kormány eljárása ellen, amely harmadszor megtagadta az ellenzéknek azt a kívánságát, hogy a választójogi törvény megreformálását tűzze napirendre. Az egyik szocialista képviselőt kizárták a botrány folyamán az ülésről. Ahelyett, hogy a képviselő eltávozott volna a teremből, a szöszékre sietett és ott ököllel esett neki az egyik kormánypárti képviselőnek, ki éppen beszédet tartott. A szóközi emelvény összeomlott s erre általános verekedés tört ki a képviselőházban a kormánypárt és az ellenzék között. A hallatlan tumultus közepette az elnök az ülést bezárta és sietve távozott a teremből.

— Érdekes tüzoltási próba Aradon. Nagy tüzoltópróbát rendez szendán este 7 óraker Aradon a Piata Avram Iancu (Szabadság-téren) a Theo.Sar chemiai száraztüzoltószerszámok romániai vezérképviselete: A. Reiner & Co. Sibiu, Str. Sebastian Hann 20. Ez alkalommal különféle oltási kísérleteket mutatnak be, melyhez meghívják a hatóságokat, a katonai parancsnokságokat, az ipar, kereskedelem, a sajtó képviselőit és a város közönségét. Belépti-díj nincs. Az összes városokba ügynökök és kicsinybeni elárúsítók kerestetnek. A Reiner vezérképviselet szerda estig a Dacia szállóban tartózkodik.

— Aradmegyei jegyző halála. Vasárnap hajnalban Dudon hosszas szenvedés után 47 éves korában meghalt Donnawell János községi jegyző, ki hosszú időn át Pancota, később Santana-Ujszentanna, majd Dud község jegyzője volt. A szorgalmas és kiváló tehetségű jegyző pancotai születésű, hol kiterjedt és előkelő rokonsága van. A háborút mint tartalékos százados küzdötte végig s ottan szerzett betegségéből a leggondosabb kezelés után sem volt gyógyítható. Szívós természetével és nagy lelki erejével az utolsó hetekig emberfeletti módon végezte kötelességét s községének ügyét felettésemek legnagyobb meglepődésére intézte. Halálának híre mélyen megrendítette Pancota község egész közönségét, mely a rajongásig szerette egykori derék és igazságos jegyzőjét. Holttetemét Pancotára szállították, hol az egész község kísérte utolsó útjára felejtethetetlen jó emberét. Temetésén képviseltette magát Arad megye közigazgatása is, a jegyzők pedig testületileg jelentek meg hűségese kártársuk végtisztességére.

— Az aradi tanoncok műsoros délutánja. Az állami iparos- és kereskedőtanoncok aradi kulturális és zenei egyesülete vasárnap délután közgyűlést tartott a Iosif Vulcan-iskolában. O r o d e a n Traian iskolaigazgató üdvözlése és Muresan György elnöki megnyitója után Simandán Aurél alelnök terjesztette elő a titkári jelentést, majd T a b i c Traian, a tanoncotthon igazgatója méltatta az egyesület munkásságát. Ezután nívós műsorú előadás következett, amelyet D. Remloin indulója vezetett be az egyesület zenekarának kiváló interpretálásában. R. Gligorescu Carmen Sylva versét mondotta el, az egyesület énekkara pedig Barbulescu Victor karmester vezényletével dalokat adott elő. A Simandán Balcesti versét szavalta el, Roth Klári pedig egy Chopin-keringőt zongorázott el, kitünő képességről téve tanúságot. Az énekkar újabb száma után egy menüett következett, amit Merkschanner hegedült, St. Andreica és E. Arsa pedig Cosbuc-verseket mondottak el. Brediceanu Ardeleanaját Roth Klári játszotta el zongorán, Fenyő Baby egy Endrődi-verssel járult hozzá a műsor sikeréhez. Ezután Remlein saját szerzeményű szerezénáját zongorázta el, majd zenekar Hórája és Sirbája következett. Pacurariu és Curticeanu Heine-, illetve Schiller-verselőadása után a zenekar tánczeneje fejezte be a programot. Codreanu gör. kel. lelkész, Olariu Jusztin ipartestületi társelnök és Sevicu bankigazgató méltató és buzdító beszédével ért véget a műsorral egybekötött közgyűlés.

— Házasság. Ifj. Domán Sándor gépészmérnök és Pongrácz Magda (Makó) ma házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Két évi fegyházra ítélték a ségal Ödipuszt. Az aradi törvényszék Barburajanácsa ma zárt ülésen foglalkozott Tencau János arad-ségai napszamos megdöbbenő bűntényével. Mint annak idején megirtuk, az alig husz esztendő fiatalember az elmúlt év őszén egy éjszaka ittas állapotban merényletet akart elkövetni hatvannégy éves édesanyja ellen. Miután a sulvos vád az anya vallomásából beigazolást nyert, Tencau Jánost a törvényszék két évi fegyházbüntetésre ítélte.

Arad, Str. Alexandri 1. (Salasz-u.)
CSIPKEARUHAZBAN
már 9 lejért gyönyörű csipkék, zsebkendő
ajándékok minden színben. Harisnya ki-
árusítása minden elfogadható árban.
1856 Hoffmann Sándor.

— Szilenciumra ítélt budapesti mérnök. Budapestről jelentik: A magyar mérnöki kamara eltiltotta a mérnöki gyakorlatról Egri Sándor építész-mérnököt, mivel az 3-4-szeres értékre becsült mint hivatalos szakértő egyes vámbírel céljaira felajánlott ingatlanokat. A határozat ellen Egri felebbezett a mérnöki tanácshoz, az azonban a kamara fegyelmi bizottságának ítéletét jóváhagyta. Ez az első eset Magyarországon, a kamara fennállása óta, hogy valakit a mérnöki gyakorlatról jogerősen eltiltottak.

Az Apollóban ma, kedden utóljára
Stragoff Mihály II. rész.
Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9-kor kezdődnek

Sulyos vereség érte a kantoni hadsereget.

Sanghai visszafoglalásával is számolnak. — Orosz ultimátum Észak-Kína kormányának.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)
Londoni jelentések szerint ma délután öt nagyhatalom jegyzékét nyújtották át egyszerre Kantonban a nacionalista kormányának és Sanghaiban Csang Kai Sek tábornoknak. Ma, holnap és a következő napokon ismét csapat-szállítmányok indulnak Londontól Kinába. Egyelőre négy szállítóhajót indítanak utnak katonákkal. Cappel tábornok az egyik Kinába induló transzportnak bucsuzóul ezeket monddta:

— Minden előkészületet meg kell tenni, akár csak 1914-ben. A különbség csak az, hogy katonáink Kinában nem fognak háborút viselni, hanem csak rendőrszolgálatra indulnak.

A pekingi jelentések szerint a szovjetkormányon lefoglalt aktákból beigazolódott, hogy Csen kantoni külügyminiszter heti 15.000 dollár fizetést kapott a szovjettől. Moszkvában különben beható tanácskozások folynak a pekingi események miatt. A szovjet hadtestek egyelőre Irkuck, Budjeni és Vladivosztojk környékén Carahan tábornok vezetése alatt gyülekeznek. A hadsereget erős tűzérsséggel, tankokkal és repülőparkkal látták el. Céljuk a kínai polgári kormányzat megdöntése és Kína bolsevizálása. A moszkvai jelentések szerint a forradalmi tanács az Amur vidékén levő ostromállapot és a hadiflotta kérdésével foglalkozott. Itt nézeteltérések merültek fel Stalin, Moletov és Ughanov között és így valószínűleg Trockij fog dönteni. Litvinov mindenáron igyekszik a kedélyeket megnyugtanni, mert szerinte a szovjetnek a külföldi tőkére és bé-

— Aradi tisztek a vezérkari iskolában. Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap mai száma közli azoknak a tiszteknek a névsorát, akik az ősszel kezdődő különleges vezérkari tisztitanfolyamon részt fognak venni. Aradról Gh. Romalo tüzérszázados, Gavanescu Radu tüzérfőhadnagy és Radulescu Nicolea rosiorkapitány neveit közli a hadügyminisztérium kimutatása.

— Műkedvelőelőadás Ghiorocon. Szép kulturmunkát végzett a ghioroci (gyoroki) ref. egyház a sikerült műkedvelő előadással, amely szombaton este és megismételve vasárnap délután volt a nagyvendéglőben. A prólógot szinte tetszés mellett Kocsis Katica mondta el. Majd a ref. egyházi énekkar közreműködése után egy pompás komédia következett. Címe: Vékony ur párbajozik. A darab szereplői: Kocsis István, Mucsi Juliska, Fekete József, Merschenbach Matus, Kocsis Rózi, Koncz Ödön, Lüdke Kurt és Huszek József könnyven pergő összejátékukkal pompásan szórakoztatták a közönséget. Almásy Jánosné és Fischer Vilmos művészi citera-duettel szereztek igazi gyönyörtiséget a lelkesen tapsoló közönségnek. Masznyik Gizli a „Bójtli bál” című szellemes monológot szavalta nagyon hatásosan. Sokat mulatott aztán a publikum Fischer Vilmos gitárral kísért humoros énekszámain, amely után Mucsi Juliska szavalta kész, kiforrott művészzettel Manuell „A ruha” című híres költeményét. Végre a műsor befejezéséért Biszák Sári, Koncz Baba, Lengyel István, Székely István, Kocsis István, Budai Mihály, Pilszky Mihály és Budai Lajos adták elő nagy készültséggel „A miniszterelnök bálja” című hatalmas egyfelvonásos bohózatot. A közönség lelkesen is tapsolta a gyoroki társadalom fáradhatatlan műkedvelőit, akiknek munkája ezuttal is igen szép erkölcsi és anyagi haszonnal járt.

— Járják behomokoltatása büntetés terhe mellett. Az aradvárosi mérnöki hivatal hetek óta ellenőrzi, hogy az érdekelt aradi háztulajdonosok betartják-e a járdák homokoltatására kiadott rendeletet. Eszerint minden háztulajdonosnak, akinek háza előtt nincsen aszfaltozott, vagy kövezett járda, homokolni kell a járdát. Eddig 2239 háztulajdonost büntettek meg 200—200 lejjel és így a város az eddigi ellenőrzés során körülbelül félmillió lej bírságot rótt ki. A mérnöki hivatal folytatja az ellenőrzést és minden esetben kirójjja a megállapított 200 lejes pénzbüntetést.

Kére van szüksége.

Moszkva legnagyobb színházának nézőtérén tegnap délután megnyílt a 13-ik szovjetkongresszus. A színpadon a végrehajtóbizottság 400 tagja, a zenekar helyén a diplomáciai testület, közöttük az angol és francia ügyvivő foglalt helyet. Rykov, a tanács elnöke bejelentette, hogy Pekingnek ultimátumot adott át. Leszögezte, hogy dacára annak a körülménynek, hogy Csang Csolin mindenáron összeütkezést akar kiprovokálni, a szovjet győzti idegekkel és békés marad.

Az esti jelentések szerint ma reggel három óraker ányújtották a kínai követségen a szovjet-ultimátumot, amelyet a követség portása vett át.

Az ultimátum következtében Cserich orosz diplomáciai ügyvivő a nagykövetség teljes személyzetével otthagya helyét, csak néhány konzulatusi tisztviselő maradt ott. Moszkvában várják, hogy Csen kínai ügyvivő is kérni fogja utlevezését. Az orosz közvélemény a diplomáciai viszony megszakítását követeli.

A sanghai jelentések szerint az északi csapatok ismét jelentős sikereket értek el a harc-téren. Ennek oka abban rejlik, hogy Csang Csung Csang kibékült Szun Csuan Fanggal. A kantoniak már azzal a lehetőséggel is számolnak, hogy az északi hadsereg visszafoglalja Shanghai. A sorozatos győzelmek miatt több kantoni zászlóalj átpártolt az északiakhoz. A sanghai jelentések szerint az északiak offenzívája sikeresen halad tovább, a megvert déliek Nanking irányában vonulnak vissza.

— Beregi Oszkár né cáfolja a férje ellen emelt vádakat. Vasárnapi számunkban megemlékeztünk arról az első pillanatra is hihetetlen rágalomnak látszó hírről, amely egy budapesti lapban Beregi Oszkarral kapcsolatban megjelent. Mára aztán maga Beregi Oszkár Bécsben élő felesége cáfolja meg a férjéről koholt rágalomokat. Bereginé elmondta, hogy férje már két hete elindult Hollywoodból, hogy gyermekét lássa, különösen 17 éves leányára kíváncsi, aki most fog először színdarab léoni Reinhardt-nál. Beregit hosszú szerződés köti Hollywoodba s koholmány a 12 éves tanítvány elleni erkölcstelen merénylet, valamint az amerikai hatóságok körözésének híre, hiszen Beregi már egy hónappal ezelőtt jelezte, hogy hazajön egy kis időre Bécsbe. Bereginé kifejtette, hogy férje, megérkezése után azonnal megteszi a megtorló lépéseket a súlyos vád hangoztatói ellen.

— Az Aradi Iparosok Temetkezést Segélyező Csoport igazgatósága kimondott, hogy a husvétii ünnepek után évi közgyűlést tart, és ugyanakkor a „B” osztályt is megalakítja, miért is kérjük a belénni szándékozók, hogy minél hamarabb iratkozzanak be, mert a megalakulás után csakis orvosi vizsgálattal és korhatár mellett lehet tagul a csoportba lépni. Egyben tudatjuk, hogy f. hó 7-ig a 196-ik halálozási szelvény esedékes.

— YILDIZ keleti szőnyeg műterem Arad, Strada Take Ionescu 5. (Sárosi-ucca.)

— Megjelent az Aradi Kurir husvétii száma, igen érdekes tartalommal.

Felmentették az öncsonkító bécsi mérnököt.

Pör indul meg a biztosítási összegért.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójától.)

A bécsi vegyesbíróóság szombaton este hirdette ki ítéletét az ismert Marek-perben és a biztosítási csalás vádjá alól valamennyi vádlottat felmentette. Rágalmazás és hamis tanúzásra való csábítás címén azonban Marek Emilt 4 havi súlyos börtönre ítélte, Mareknét 3 havi börtönre, Löwenstein Paulát, Marekné nővérét 3 havi börtönre, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette, Mráz Károly kórházi szolgát, rágalmazás és hamis tanúzás miatt 6 havi súlyos börtönre ítélték, feleségét pedig felmentették. A bíróság a büntetéseket, a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és elrendelte a vádlottak szabadlábrahelyezését. A bíróság az ítélet indokolásában kifejtette, hogy Marek azzal, hogy a biztosítás megkötése alkalmával bányaigaz-

gátónak és 10 évvel idősebbnek mondta magát, valótlanságot állított ugyan, de nem követett el csalást, mert ebből a biztosító intézetet károsodás nem érte, sőt Mareknek magasabb díjakat kellett fizetnie. Nem találta beigazoltnak a bíróság a szándékos csonkítást sem, csupán a rágalmazást és a hamis tanúzásra való felbujtást.

Az indokolás felolvasása után Löwenstein Paula, Marekné testvére a bírói asztalhoz lépett és kérte sógorának is azonnali szabadlábra helyezését, amit Marekné könyörgésére az ügyész sem ellenezett, amire az elnök elrendelte Marek Emil szabadlábra helyezését is. A két asszony sírva hálálkodott a bíróságnak. A magyarázat publikum Mareket megéltjezte. Hír szerint az Anglo-Danubia-Lloyd társaság a felmentő ítélet dacára is vonakodik majd kifizetni a 400.000 dolláros biztosítási összeget s így polgári per lesz az ügyből.

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 6 és 9 óraker

A forradalmi nász.

Janice Meredith.

Marion Davies ragyogó tehetségének búszkösege, pazar kiállítású filmaléger.

II részben, II felvonásban.

Mindkét rész egyszerre lejátszva.

Rendes olesó helyárak!

Non! Aradon premier! Pedál király. Non!

Embercsempészes Bukovinában.

Hamis utlevelekkel katonaszökevényeket szöktettek ki Amerikába.

(Az Aradi Közlöny cernauti-i tudósítójától.) A cernauti-i rendőrség leleplezett egy utlevélhamisító társaságot, amely hamis utlevelekkel katonaköteles bukovinai parasztokat csempészett ki Amerikába és Braziliába. — A rendőrség letartóztatta a társaság vezérét és valószínű, hogy a napokban újabb letartóztatásokra kerül sor.

A cernauti-i rendőrségre néhány héttel ezelőtt névtelen feljelentés érkezett, amely szerint Ioan M a n g h e r cotesi-i paraszt, akinek február elsején kellett volna bevonulnia, hamis utlevél segítségével Amerikába vándorolt ki. A nyomozás aztán megállapította, hogy Mangheren kívül még 20—30 katonaköteles ifjú vándorolt ki ugyanaból a helységből Amerikába. Az utleveleket a kivándoroltak részére egy

Krusnitsza Erzsébet nevű ukrainai nő szerezte, akinél, amikor házkutatást tartottak, hét leigényt találtak, akik ugyancsak utlevelet akartak venni, hogy így elkerüljék a katonai szolgálatot. Ugy a szökevényeket, mint Krusnitsza Erzsébetet letartóztatták.

Az ügynöknőről kiderült, hogy széleskörű összeköttetésekkel rendelkezik, 1924-ben közokirathamisítás miatt le volt tartóztatva, de három hónapi vizsgálati fogság után szabadlábra került és porének tárgyalása külföldön még máig sem történt meg. Krusnitsza cernauti-i kivándorlási ügynökséggel állott összeköttetésben és 4—5000 lejért szerezte meg a kivándorlóknak az utleveleket. Letartóztatott a rendőrség egy Bucurestiből visszatérő kurirt is, akinél 59 utlevelet találtak, köztük 4 már besorozott parasztleigények részére volt kiállítva. Az utlevelek közt több hamis is találtak. A nyomozás tovább folyik.

Ha súlyt helyez szépségre és tisztaságra, burkoltassa körül konyháját és fürdőszobáját FEHÉR FAYENCE GSEMPÉVEL,

mert higiénikus, könnyen tisztántartható javításra nem szorul és olcsó.

Ara négyzetméterenként
elhelyezéssel együtt: **Lej 1000.** — Magrendeléseket elfogad!

Schillinger András

egészségügyi berendezések nagykereskedése Arad, Bul. Reg. Ferdinand 47., raktár.

S P O R T.

A Kinizsi javára dőlt el a nagy összecsapás

Bírói tévedés okozta Arad vereségét. — Egy téves tizenegyes megindította a Kinizsi goal-lavináját és Arad összeroppanását.

Kinizsi—Arad válogatott 4:2 (0:2). Nem hiszünk a véletlenekben és így Arad győzelmében sem hittünk, de a mérkőzés I. félidőjének állása joggal ébresztett reményeket bennünk. A II. félidőben azonban történt egy bírói tévedés, amely valóságosan összeroppanította az aradi csapatot, amely aligha lehetett gyenge ellenfél, ha ellenszél ellenére a félidőben 2:0-ra vezet és a II. félidő 25. percéig úgy kezében tartja a meccset a „nagy” Kinizsivel szemben, hogy az alig szól bele a játékba. Ugy hisszük, ha dr. Vatiánu Sabin a II. halftime 27. percében meg nem ítél egy igen vitás tizenegyeset, amellyel teljesen demoralizálta Aradot, akkor az eredmény lényegesen mást mutatna. A tizenegyesből eredő goal összeroppanította Aradot, ellenben fölfokozta a Kinizsi ostromát és a visszaeső aradi fedezet-sor okozta réseket a timisoarai együttes pompásan kihasználva, egymásután helyezte goaljait az aradi hálóba.

A csapatokról szólva, megállapíthatjuk, hogy az országos bajnokcsapat nem reprezentált híréhez méltó játékot, ellenben Arad meglepő fűrgeséget, s élénk támadó kedvet mutatott. Előjárójában Beckerről, az aradi kapuvédre külön kell megemlékeznünk. Tűzkeresetsége kiforrott tudást igazolt, egyaránt biztos a magas és lapos labdák parirozásában, ő volt a nap hőse. A győztes Kinizsi játékosai közül a védelemből Steiner II. magaslott ki. Zombory nem vonta magára a figyelmet, Bürger bizonytalan. Vogl a haltsor legjobbjá volt, Steiner I. és Rafinszky igen szorgalmas támogatóknak bizonyultak. Wetzter irányítása mellett a csatársorban Teleky mozgott agilisán. A szélsők közül Raáb működött fűrgen, Matek gyenge volt. Semler sem a régi. — Arad csapatából Mágory és Husztig, különösen az előbbi fáradhatatlanul verték vissza a Kinizsi támadásait. Pálkás a második félidő közepén teljesen kifulladt. Reinhart, az ujonc, a jövő ígérete, különösen jó védőjátékos. Ladányit láttuk jobbnak is. A csatársorban Singer gyengén, tulkényelmesen funkcionált. Schwartz és Kelly közül utóbbi volt jobb. Barbu II. és Grósz nem sok eredménnyel, de hely-lyel-közzel szépen dolgoztak.

Pontban 5 órakor Vatiánu bíró sipjére a következő csapatok álltak föl a cirka 3000 néző-övezte pályán: Kinizsi: Zombory—Steiner II., Bürger—Steiner I., Vogl, Rafinszky—Raáb, Teleky, Wetzter, Semler, Matek. Arad: Becker—Husztig, Mágory—Reinhart, Pálkás, Ladányi—Grósz, Schwartz, Singer, Kelly, Barbu II. A választás a Kinizsinek kedvezett. Arad kezdése után az 5. percben Singer szöktetéséből Kelly lövi a vezető-goalt. A 22. percben Schwartz—Grósz passzjátéka Barbu elé találja a labdát, aki helvezet-

ten a második goalt lövi. A 24. percben egy indokolatlan 11-es Arad ellen. Rafinszky gyenge lövést Becker védi. A II. félidőben újabb indok nélkül Kinizsi 11-es a 27. percben: Teleky labdája utat talál a hálóba. A 31. percben Teleky átadását Wetzter kapásból lövi s ezzel egyenlít. A 32. percben Wetzter passzából Teleky a harmadik goalt szerzi és a 42. percben Semler beadása a kivetődő Becker mellett Husztigról bepattan. Kornerarány 11:3 a Kinizsi javára. Határbírók Antoniac Romulus és Rechtenwald József voltak, akik mindenáron a Kinizsi javára igyekeztek befolyásolni a bírót, hozzátehetjük, hogy sikerrel. A Kinizsinek tehát a revansza is sikerült dr. Vatiánu Sabin tévedése folytán és ezzel kapcsolatban leszögezhetjük, hogy városközi mérkőzésnél nem kell többé aradi bíró, aki esetleg hasonló módon igyekezzék a lokalpatriotizmus gyanuját magára hárítani.

O Football-eredmények az országban. Timisoara. Arad II. oszt. vál.—Timisoara II. oszt. vál. 3:2 (2:1). Rapid—Polytechnikum 2:0 (2:0). Banatul—TMTE 3:0 (0:0). TMTE—Politechnikum 1:0 (1:0). Banatul—Rapid 2:1 (1:1). Szövetségi kupamérkőzések. Resita. AMTE komb.—UDR 2:1 (1:1). Cluj. Haggibor—Universitatea 2:1 (2:0). KAC—RMS 1:0 (1:0). Bajnokiak.

O A magyar football nagy napja. Öt ponton küzdött tegnap a magyar football, hozzátehetjük, hogy nem mindenütt sikerrel, mert Bécsben az I. oszt. profi-liga súlyos vereséget szenvedett. Az öt válogatott-meccs eredménye: Bécs. Ausztria—Magyarország 6:0 (4:0.) Bécsben 40.000 néző előtt győzött Ausztria olyan fölényrel, mely a gólokban teljes mértékben kifejezésre is jut. A 28. percben Wessely átadásából Jizda, a 27. percben Rappan, a 32. percben a védelem hibájából Sindelar, majd a 42. percben Vogl II. gáncsáért megírtél 11-esből Blum lövi az első félidő góljait. A II. félidőben az osztrákok előbb 9, majd 10 emberrel indulnak és csak percek múlva lesznek komplettek. Ezt sem tudja a demoralizált magyar csapat kihasználni, sőt a 9. percben Wessely, a 40. percben Horváth góljai pecsételik meg a mérkőzés sorsát. Rappan csout-repedést, Jizda és Sindelar könnyebb sérülést szenvedtek. — Budapest. Magyarország—Jugoszlávia. 3:0 (2:0.) Négy eredménytelen jugoszláv korner. jelzi a mérkőzés elején, hogy a jugoszláv csapat győzni akar. Lassan azonban felörlődik erejük és a 28. percben Szabó beadásából Siklóssy a vezető goalt lövi, melyet Wilhelm—Schmidt kombináció után a 34. percben Orth goalja követ. A II. félidőben Jugoszlávia védekezésére szoritkozik, Friedrich rengeteg goalt hárít el és csak a 44. percben sikerül Siklóssy—Orth—Szabó kombinációk-

ból utóbbinak a végeredményt beállítani. — Bécs. Magyar amatőrök—osztrák amatőrök 2:1 (1:1). — Szeged. Magyar profik II.—osztrák profik II. 1:1 (0:0). — Budapest. Magyar rendőrtisztek—Lengyel rendőrtisztek 2:1 (2:0).

O A magyar profi-liga. Szombathely. Vasas—Sabaria 2:2 (2:0). I. oszt. Attila—Erzsébetváros 2:2. Debrecen. Bocskay—Ékszerszek 1:1. I. oszt.

O Budai 33. győzelme Pozsonyban. Pozsonyból táviratozzák: Budai 33—Bratislava 4:1.

NYILTTÉR.

Gellényi Zoltika fia, Gellényi Ernő, Julia, Róbert, Károly és Sándor testvérei, az alulírottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a szerető jó édesapa, illetve testvér és rokon

GELLÉNYI GÉZA

az Aradi Ipar- és Népbank igazgatója

szeretet és munkában gazdag tevékenysége közepette életének 48-ik évében folvó évi április hó 11-én, hajnali 2 órakor, rövid szenvedés után örökre elköltözött.

Drága halottunk hült tetemét folvó évi április hó 12-én, délután 5 órakor fogjuk a felső temető halottas csarnokából a róm. kath. anvaszentegyház szertartásai szerint történt beszentelés után az ugyanottani temetőben lévő család sírkertünkben az örök pihenésnek átadni.

Az engesztelő szentmise áldozat a megboldogult lelki üdvéért folvó évi április hó 21-én, délelőtt 10 órakor fog a főtisztelendő Minorita-átvák szentegyházában az egek Urának bemutatattatni.

Tied a nyugalom, mienk a fájdalom!

Arad, 1927. április hó II.

Vámossy Lajos és neje szül. Bene Ilona. apóca és anyóca Gellényi Ernőné szül. Isztrav Gizella. Gellényi Róbertné szül. Papp Hermán. Gehl Károlyné szül. Nauner Irma. Gellényi Sándorné szül. Tóthi Erzsébet. sógoróni. Gellényi Árpád és neje szül. Somogyi Klári, ffi. Gellényi Róbert, szamosújvári Lászlóffy Mihály és neje, szül. Kallós Margit. Kallós Gyula és neje szül. Szabó Valéria, Kallós Ernő. Gellényi Ida. Gellényi Lenke. Virág Józsefné szül. Gellényi Hajnalka. Gellényi Erzsébet, unokafivérei és hugai. szamosújvári Lászlóffy Margit, szamosújvári Lászlóffy Auguszta, szamosújvári Lászlóffy László, ffi. Kallós Gyula, Virág Magduska, másodunokafivérei és hugai. Ugyiszintén a többi nagyszámu rokonság és a kartársak nevében is. 2011

Ioan Limbeck și fiul Arad. Fabrica de oastluguri de metal si Intreprindere de Inmormantari Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Az Aradi Ipar- és népbank igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselői kara fájdalommal megilletődéssel jelentik, hogy az intézet érdemekben gazdag főtisztviselője:

GELLÉNYI GÉZA

Igazgató ur,

f. évi április hó 11-én, életének 48-ik évében rövid szenvedés után elhunyt.

A megboldogult három évtizeden át buzgó kötelességtudással, az intézet iránti hűség szeretéttel végezte hasznos munkálkodását, s ezen odaadó törekvésében a becsületes és kollégialis tisztviselőknak mindig kiváló példaképe volt.

Nevét és érdemeit megörökítjük intézetünk történetében és emlékének mindenkor hálás kegyelettel adózunk.

Hült tetemét f. hó 12-én délután 5 órakor kísérik utolsó útjára, a felső-temető halottas csarnokából.

Áldás emlékére s örök béke hamvaikra!
Arad, 1927. április 11-én.

Az aradi
Apolloban
szerdától

Maharadzsa gyöngye.

Gyönyörű kiállítású keleti film.

Főszerepben:
GUNNAR
TOLNEAS.

„ALFACO” cipőnagytárház megnyílt P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. Kérjük kirakataink megtekintését! HOFFMANN csemegeüzlet mellett. Tisztelettel: Klein és Dávid.

Közgazdaság.

Zürichben 3.20, Párisban 15'90 a lej

Helyi valutaárak. (Április hó 11.)
 Kifizetések: Berlin 40.40, Amsterdám 68.20, Newyork 169.50, London 825.50, Páris 6.68, Milánó 8.25, Prága 5.03.50, Budapest 29.70, Zágráb 3, Bécs 28.92, Zürich 32.70. — Áru: Márka 40, dollár 169, angol font 820, francia frank 6.68, olasz lira 8.25, cseh korona 5, pengő 29.70, dinár 3, osztrák schilling 23.90, svájci frank 32.70. — Pénz: Márka 38, dollár 167, angol font 800, francia frank 6.48, olasz lira 8, cseh korona 4.90, pengő 29, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 32. — Irányzat: lanyha.

Zürichi tőzsdenyitás. (Április hó 11.)
 Berlin 123.22, Amsterdám 208, Newyork 519.87, London 2525.25, Páris 20.37, Milánó 25.05, Prága 15.39.50, Budapest 90.80, Belgrád 9.13.50, Bucuressti 3.22.50, Varsó 58, Bécs 73.12.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Április hó 11.)
 Berlin 123.20, Amsterdám 208, Newyork 519.87, London 2525, Páris 20.37, Milánó 24.97.50, Prága 15.39, Budapest 90.80, Belgrád 9.12.50, Bucuressti 3.20, Varsó 57.95, Bécs 73.12.50.

Bucuressti-i tőzsdezárlat. (Április hó 11.)
 Devizák: Páris 6.63, Berlin 40, London 819, Newyork 168.50, Milánó 8.15, Zürich 32.30, Bécs 23.80, Prága 5. — Valuták: Napoleon 670, márka 40, leva 1.15, török lira 0.85, angol font 815, drachma 2, francia frank 6.70, svájci frank 32, dinár 3, dollár 169, lengyel zloty 18, osztrák schilling 24, pengő 29, cseh szokol 5.

Szőlősgazdák nagygyűlése. Az Arad-megyei Szőlősgazdák Egyesülete tegnap, vasárnap gyűlést tartott a városháza tanácstermében, amelyen mintegy százötvenen vettek részt. Az ülést Ispravnic Sever dr. ügyvéd, az egyesület elnöke nyitotta meg és rámuta-

tott a szőlősgazdák súlyos helyzetére, akiknek nincs módjukban védekezni a szőlő betegségei ellen. Bemutatta a hallgatóságnak Knechtel Vilmos földművelésügyi inspektort, aki tartalmas előadásban ismertette a szőlő betegségei ellen folytatandó védekezés módszereit. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Loránt László, a csálai szőlőtelep igazgatója szólalt fel és a szőlő betegségeiről tartott szakszerű előadást. Az ülés a déli órákban ért véget.

Az aradi fűszerkiskereskedők közgyűlése. Az aradi fűszerkiskereskedők szindikátusa vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta első évi közgyűlést az aradi iparkamara tanácstermében. A közgyűlést, amely a tagok nagy érdeklődése mellett folyt le, Liszka Pál elnök nyitotta meg és szívélyes szavakkal üdvözölte a megjelenteket. Külön köszönetet mondott Pacurar Brutusnak, a kereskedelmi és iparkamara titkárnak, dr. Szöllösi Zsigmondnak, a kereskedelmi testület titkárnak és Seracu Jánosnak, a Sfatul Negustoresc titkárnak, akik jelenlétükkel megtisztelték a közgyűlést. A titkári jelentés következett, mely ismertette a szindikátus múlt évi működését és az elért eredményeket. A felügyelőbizottság jelentése és az 1927. évi költségvetéselőirányzat elfogadása után az új vezetőség megválasztása következett. A közgyűlés egyhangúlag a következőket választotta meg: Liszka Pál elnök, Stefu György társelnök, Zöldy Jenő titkár, Marius Miksa jegyző, Frisch Hermann pénztárnok, Mittner István gazda. Választmányi tagok a következők lettek: Frenkl Géza, Kozma János, Menczer Jenő, Adler Sándor, Kalocsai Lajos, Gartner Károly, Rotar Aurél, Hollerbach János, Leichtmann N. Választmá-

nyi póttagok: Kubiczay Lajos, Wuchner János, Klein Jakab, Petrovici János, Egri Sándor. Felügyelőbizottság elnöke lett: Schulik Lajos, tagok: Pintér Adolf, Stern Géza és Trencsényi Géza.

650 lejtől elvált cipőt vehet minden színben
Iványinál Arad, Str. Mejlau (Forray-uca).

Mozi.

xx Strogoff Mihály II. rész ma, kedden kerül utoljára vetítésre az aradi Apolló mozgószínházban. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9-kor kezdődnek.

xx „Kokottok” Putty Lyával az aradi Urániában. A nagyváros büniös világa elevenedik meg megdöbbentő realizmussal a „Kokottok” című izgalmasan érdekes slágerfilmben, amely az aradi Urániában kerül vetítésre. A film fő női szerepét Putty Lya, a Hollywoodba szerződött világhírű magyar sztár játssza, akinek ez a szerep egyik legkiválóbb alakítása. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9-kor kezdődnek.

xx Maharádza gyöngye” az aradi Apolló szerdai bemutatója. A Kelet misztikumának színesvilágát hozza közebb a Nordisk filmvállalat jár első helyen. Legutóbbi alkotása a „Maharádza gyöngye” minden eddigi hasonló műlőben lejtárszódo filmeket felülmúl.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Harisnyák!

Magas sarokkal 49—60 lej, selyem flor 78—95 lej, fátoly 105-től 125 lejig, hibátlan selyem 108 L. Keztyük selyem kivárással 80 L. Ingek, nyakkendők, zsebkendők, gombok, csipkék mélyen lecsállított árban „APOLLO” áruház, POPPER, Str. Mejlau 2.

Ólomot keressünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Rossi Pál

cement és beton vállalkozó.

Elvállal e szakmába végő minden munkát legjutányosabb árban úgy mint: sárkővet sárkeretet, aszfaltmunkát stb. Ugyanitt kész kutygyűrűk különböző nagyságban hazaszállítva kaphatók

Str. Gh. Lazar (Simonyi-u) 10

M É S Z

elsőrendű, darabos, kőmentes 100 kgr.-ként

176.— lejért

továbbá cement és egyéb építkezési anyagok olcsón szerezhetők be:

Székely Vilmosnál

Bul. Reg. Ferdinand 44. (Boros B.-tér) Tel. 481

Autótulajdonosok figyelmébe!

LEGUJABB!

Nem kell autóját minden évben fényezni, ha a legújabb amerikai rendszerű NITROCELULOIS-SPRITZ EMAIL-LAL zománcoztatja. Tetszés szerint színben 4—5 nap alatt készíttük el garancia mellett. — Vállalunk autóbőrö-zéseket, porköpeny készítését és rugók javítását.

Baltean és Szontagh

Arad, Str. Ghiba Birta 26. (megyel kór-kórházzal szemben.) 10+15

Szőlősgazdák figyelmébe!

Biztosan megmarad a termése! — Keverjen kékköoldathoz szőlómoly ellen már az első permetezéshez

Arzolát Sulfarolt

keverjen továbbá a kékköoldathoz lisztharmat ellen

100 liter kékköoldathoz 1/3 kg. Arzola és 1/2 kg. Sulfarolt kell. Egyszerre védekezzünk peronospora, szőlómoly és lisztharmat ellen. Kapható

Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T.-nél Arad

Nagy üzlethelyiség

a városházával szemben kiadó. Bővebbet:

Györffy „Mures” irodájában.

TÉGLA

közismert legjobb minőségű géptégla, kedvező fizetéssel kitételek mellett, legjutányosabb árban kapható.

Pollák Sándor gőztéglagyárában ARADON.

Női, férfi, szövött- és bőr

keztyük 65, illetve 180 lejtől feljebb, gummifűző mőták és orvosai előírás szerint 800 lejtől feljebb, gummiharisnyák minden méret és minőség szerint sérvekötők gyári áron

Ludovic STEINHÜBEL-nél

Arad, Strada Alexandri (Salac-uca) 1. szám. 1027

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11. Arany koronák, fogak garantált arany (drb) 850—400 lej. Fém koronák—fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZATI

Fehérfogak kautsuhokra darabja 50 lej. Foghuzás (injekció érzéstelenítés-sel) 40 lej. — Vidékieknak megrendelések 24 órán belül eszközöltetnek. 495

Frida D'MOUDJALLED vizsgázott fogászno

Női fehérneműkereskedők figyelmébe!

Occasio eladás!

Üzemfelosztás miatt raktáron levő cca. 5—600 drb. különböző női, leányka és baby-fehérnemű legolcsóbb árban, előnyös fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődések „Merour Rbt. 1329” jelleg alatt Rudolf Mosse S. A. hirdetésel irodába TIMISOARA, I., Str. Meroy-u. 2. alá kéretnek.

5 kgr.-os iparvasuti sinek

la acélbó: eladók. Mahler Mihálynénál, Pancota.

Husvétii sonkák a la Prága kaphatók: Eisele János hentesáru-üzletében Arad P. Avram Iancu Szabadság-t.)

FIGYELEM

A lej nagy emelkedése folytán az összes raktáron levő tavaszi felöltő és ruhajelenségek mélyen leszállított árban...

FIGYELEM

Figyelem

Angol felöltők 1200 lejtől! Koverkott felöltők 2500 lej! Szövet ruhák 750 lejtől! Pongyolák... 320 lej

PLESZ

központi ruhagyáruháza Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.

Figyelem

INGYEN

kap minden felvételhez egy művészesen kidolgozott nagytáblát

HOZDOVITS TIBOR

fényképésznél ARAD, Erzsébet mozival szemben

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről. Az apróhirdetéseket díjazás nélkül szívesen fogadjuk. Minden sor...

LEVELEZÉS.

Sajtóközvetők figyelmébe! A legkisebb sajtó a szociális tevékenység...

ALKALMAZÁS.

MINDENES íróasztalt azonnali belépésre keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában.

HIRDETÉSI AQUILITORT magas jutalékkal alkalmaz Aradon végzendő munkára a „Hermes” Vasúti Menetrend-könyv kiadóhivatala Cluj, Str. Radu 4.

LAKÁS.

KÉTSZOBÁS modern lakás, fürdőszobával, vízvezeték, villanyvilágítással kiadó. Cím Str. Georgehe Lazar (Simonyi-ucca) 10.

EGY elegáns bútorozott szoba különbejáratu szoba azonnali kiadó. Str. Cuza Voda 23.

VÉTEL ÉSELADÁS.

MINDENKINEK tudnia kell, hogy legolcsóbban vásárolhat női kalapot Posch kalapüzletben Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 13.

VÁSÁROK könyvtárakat, hangjegyeket, festményeket és hegedűket. Kerpel Izsó könyvkereskedése.

FILE DUPLA AGYTERITÓ, bundák, gyermek paplan, bőröndök, sezlon terítő, szobaberendezések, 12 személyes üvegszervize, rakettok, antik szekrények, antik varróasztalok, ebédő és összekötő szőnyegek, tükrök, festmények, órák, iróasztalok, asztalok, fonott nyugágy, villanyámpák, férfi ruhák, felöltők, fotelok, iróasztalgarnitúrák, Révay lakókocok, kis Singer gép, ebédő székek, trimo, ajándék tárgyak, vázák stb. eladók. Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

TELJESEN JÓKARBAN levő kézi kocsit azonnali megvételre kereseték. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédő, hűtőszobák. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9.

MOTORKERÉKPÁR „Cleveland” gyártmány 3-75 HP. alig használt, jótányos áron eladó. Érdeklődők forduljanak a „Romani” Részvénytársasághoz, Timisoara I. Bánáti-ház.

SERTÉSKANOK, legelsőrendű fajmangolica Mezőhegyesről importált, köztelevízióra alánl Hámory gazdaság Str. Eminescu 5.

NYERSOLAJMOTOR 18 HP. eladó. Soc. Meara Siclau (Arad). 2009

BIZOMÁNYBA KERESÉK dísztárgyakat, bőröndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegeket, kiegészítői cikkek, férfi ruhákat, egyes bútorarabokat stb. — Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

RÉZGALIC elsőrendű németországi, valamint uránizáló legelőnyösebben kapható Barna Lajosnál, Pankotán. 1759

6 HP. MAV. fogaskerékű magánjáró gépjármű kocsiban, 110.000 lejtől eladó. Friedrich gépjármű, Timisoara. 1924

Oleó zongorák gyári árban 50.000 lejtől 85.000 lejtig a legjobb minőségben, bármilyen bécsi gyártmány kapható. ZONGORARAKTÁR Arad, P. Avram Iancu 21. (Széchenyi-ter). MELIS.

ÜZLETEK.

FŐPOSTÁVAL szemben a volt „Urani” üzlet helyiség kiadó. Bővebbet Str. Consistoriului 29. 2004

PINCEHELYISÉG szép, világos, cementezett, raktárnak vagy nagyobb üzemmek május 1-ére kiadó. Str. George Lazar (Simonyi-u.) 10. 1924

HARISNYA I. RENDŰ kéméniző gyáraktól 25% árcsökkentéssel! Női harisnya 28 lejtől 125 lejtig! Férfi és gyermekharisnyák 15 lejtől 125 lejtig! Selyemharisnya 75 lej, 95 és egész prima 117 lej! Selyem szálak 125 lejtől! Kesztyű 45 és I. prima divatos 88 lej! Bőrkésztyűk 190 lejtől! Nyakkendő 45-60 lej! Őriási választék csipkékben, szalagokban és mindenféle rövidárakban! Str. Eminescu 13.

Elegáns ruhák! szövet és selyem ruha 400 L., már készletek. Cím Str. Consistoriului Batthyány-u. 9

Őriási kerékpár vásár! A világ legjobb kerékpárja a Naumann, továbbá: „Diamant”, „Göricko”, „Ideal”, „Opel”, „Manspor”, „Patria” kerékpárok kedvező részletfizetésre kaphatók. Szakszerű javításokat olcsón és pontosan eszközölünk. Arad, Bul. Reg. Ferdinand 27. (Soros Bóni-ter). 1588

Hammer Zsigmond és Fia

Három nap alatt szállítunk! I-a rózsaburgonyát waggontételben vetőmagnak, — garantált tiszta fajminőséget, etkezésre, — válogatott nagy darabokat, vagy vegyesen. 1798 Gabonakereskedelmi Társaság Timisoara I., Str. Alexandri (Hunyadi-u.) 8. Telefon: 22-94. Sürgöny cím: „Gabona”.

Építetek figyelmébe! Szakszerű villanyvilágítás és csengő-vezeték szerelése falba süllyesztve vagy falon kívül legolcsóbban: VARGA és ROSENFELD világítási vállalat, Bulev. Reg. Maria 12. Telefon szám 808. Ailaudó nagy csillár raktár! Kétszázötven vidékre is díjtalan!

Muzsaj József Arad, színházzal szemben. Tavaszi árjegyzéke: Tavaszi divat öltöny Lej 1600 — Tiszta gyapju öltöny 2450 — Ocserocot divat öltöny 3150 — Felöltő tavaszi 1950 — Divat uster 2500 — Ocserocot uster vagy raglán 3500 — Frogell kabát 2200 — Guemi kabát 860 — iskola öltöny előírás szerint 1740 lejtől Divat szabóság! Nagy posztó raktár!

Keresek olyan urat, ki 50.000 lejt kölcsön adna, teljes ellátásba részesítem. Címek kérek az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 2008

Antik szalon garnitúra nagy konzol tükörrel, egy komplett háló, egy fél háló, fehér leányzóba és fehér fél szalongo garnitúra bútorok elköltözés miatt olcsó árban külön-külön is eladók, esetleg lakással együtt letételek nélkül azonnal átadó. Ugyanezen ház 60.000 lejt évi bérjövdelemmel 2-3 évi részletfizetéssel, olcsó kamattal, minden elfogadható ártól ELADÓ, 50.000 lejt készpénzzel átvehető. Értekezni Strada Numa Pompidiu No. 47. volt Kasza-ucca. 1928

Park - szálloda, étterem Timisoara (Temesváron), állomás közelében, elsőrendű, ujonnan berendezve, 42 szobával, minden nap telt ház, eladó házzal együtt kedvező feltételek mellett.

Értesítés! Tudomására hozzuk a nagy-érdemű vevőközönségnek, hogy megvásároltuk egy zummikabátgyár teljes készletét és így több mint 1000 drb. női és férfi gummikabátok elárúsítását feltűnő olcsó árban megkezdtük. A lej javulása miatt az összes raktáron levő férfi, fiú és gyermekruhákat mélyen leszállított árban árusítjuk! Ne mulassza el kirakataink és raktárunk megtekintését. Szántó és Komlós Arad, Színház-épület. 1738

Kutgyűrű, belapátfalvi portlandcement, betoncső, betonkád, cementlap, legolcsóbban beszerezhető: Rossi és Pellegrini cégnél Arad, Str. Me. arad. 01. sz. (v. Kossuth-u.)

Vásároljon Hartmann Kálmán ékszerésznél Arad, MINORITA PALOTA